Lietas arhīva Nr. KA06-0018-21/5
ECLI:LV:ZAT:2021:1222.11370047918.6.S
Krimināprocess Nr.11370047918

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2021.gada 22.decembrī

Zemgales apgabaltiesa
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dace Skrauple
un tiesneši Inga Akmeņlauka un Raimonds Rinčs,
piedaloties prokuroram Aleksandram Sorokam,
aizstāvjiem Artūram Parfjonovam, Inesei Šultei, Petrai Janulei

apelācijas kārtībā iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, katra apsūdzībā pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta, 118.panta 2.punkta, 185.panta otrās daļas, 180.panta pirmās daļas sakarā ar apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāves zvērinātas advokātes Ineses Šultes apelācijas sūdzībām un Zemgales tiesas apgabala prokuratūras prokurora Aleksandra Sorokas apelācijas protestu par Zemgales rajona tiesas 2020.gada 19.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 19.februāra spriedumu
[1.1] /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts:
pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 15 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem;
pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 20 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem;
pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu;
pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu;
pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ noteikts, noteiktos sodus daļēji saskaitot, brīvības atņemšana uz 24 gadiem 6 mēnešiem un probācijas uzraudzība uz 4 gadiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, 52.panta pirmās daļas 2.punktu galīgais sods pēc spriedumu kopības /pers. A/ noteikts, noteiktajam sodam daļēji pieskaitot ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 26.marta spriedumu piespriesto sodu, brīvības atņemšana uz 25 gadiem un probācijas uzraudzība uz 4 gadiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. A/ soda laikā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2018.gada 9.jūlija līdz 10.jūlijam un apcietinājumā pavadītais laiks no 2018.gada 12.augusta līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.
Drošības līdzeklis – apcietinājums /pers. A/ līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai atstāts negrozīts.
[1.2] /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts:
pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 15 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem;
pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 16 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem;
pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu;
pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu;
pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /pers. B/ noteikts, noteiktos sodus daļēji saskaitot, brīvības atņemšana uz 22 gadiem un probācijas uzraudzība uz 4 gadiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. B/ soda laikā ieskaitīts apcietinājums no 2018.gada 12.augusta līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.
Drošības līdzeklis – apcietinājums /pers. B/ līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai atstāts negrozīts.
[1.3] Piedzīta no /pers. B/ un /pers. A/ solidāri par labu /pers. C/ mantiskā kaitējuma kompensācija 50 *euro* un morālā kaitējuma kompensācija 20 000 *euro*.
Morālā kaitējuma kompensācija 30 000 *euro* /pers. C/ nav noteikta.

Piedzīta no /pers. B/ un /pers. A/ solidāri par labu /pers. D/ mantiskā kaitējuma kompensācija 39 419,08 *euro* un morālā kaitējuma kompensācija 20 000 *euro*.

Mantiskā kaitējuma kompensācija 24 408,70 *euro* un morālā kaitējuma kompensācija 80 000 *euro* /pers. D/ nav noteikta.

Piedzīta no /pers. B/ un /pers. A/ solidāri par labu /pers. E/ morālā kaitējuma kompensācija 20 000 *euro*.

Morālā kaitējuma kompensācija 80 000 *euro* /pers. E/ nav noteikta.

Piedzīta no /pers. B/ un /pers. A/ solidāri par labu /pers. F/ morālā kaitējuma kompensācija 20 000 *euro*.

Morālā kaitējuma kompensācija 80 000 *euro* /pers. F/ nav noteikta.

Piedzīta no /pers. A/ par labu /pers. G/ mantiskā kaitējuma kompensācija 83,23 *euro* un morālā kaitējuma kompensācija 5000 *euro*.

Izbeigta lieta daļā par /pers. G/ pieteikto morālo kaitējumu 5000 *euro* sakarā ar /pers. H/ nāvi.

Piedzīta no /pers. A/ par labu valstij Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas cietušajai /pers. G/ izmaksātā kompensācija 2150 *euro*.

Piedzīta no /pers. B/ un /pers. A/ solidāri par labu valstij Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības administrācijas cietušajiem /pers. E/, /pers. F/, /pers. D/, /pers. I/, /pers. C/ izmaksātā kompensācija kopā 4300,01 *euro*.

Piedzīti no /pers. B/ par labu valstij procesuālie izdevumi 1000,45 *euro* par aizstāvja zvērināta advokāta palīga Artūra Parfjonova piedalīšanos pirmstiesas izmeklēšanā pēc norīkojuma.

Piedzīti no /pers. A/ par labu valstij procesuālie izdevumi 1270 *euro* par aizstāvja zvērināta advokāta R.Zesera piedalīšanos kriminālprocesā pēc norīkojuma.

Izlemts par rīcību ar /pers. B/ mantai uzlikto arestu un par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem.

[2] Saskaņā ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 19.februāra spriedumu

[2.1] /pers. B/ un /pers. A/ atzīti par vainīgiem un sodīti par to, ka izdarījuši citas personas slepkavību personu grupā ar sevišķu cietsirdību un pēc tās izdarījuši līķa apgānīšanu šādos apstākļos.

2018.gada 25.jūnijā vēlā vakarā, izmeklēšanas gaitā precīzi nenoskaidrotā laikā /adrese A/ alkoholisko dzērienu lietošanas laikā ar cietušo /pers. J/, /pers. A/ un /pers. B/ atrodoties alkohola ietekmē, /pers. B/ skaļi norādīja /pers. A/ uz viņaprāt nepieņemamiem /pers. J/ izteikumiem un izprovocēja /pers. A/ strīdu ar /pers. J/. Kad /pers. A/ ar /pers. J/ bija sastrīdējušies, /pers. B/ noteica, ka visiem trim tagad naktī jābrauc uz laukiem, kur būs jāizguļas, lai no rīta varētu strādāt. /pers. B/ ar savu automašīnu /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/aizveda /pers. A/ un /pers. J/ no /vieta/ uz laukiem, kur visi trīs automašīnas salonā turpināja lietot līdzpaņemtus alkoholiskus dzērienus. Alkohola lietošanas laikā automašīnā /pers. B/ turpināja provocēt /pers. A/ strīdu ar /pers. J/. Kad /pers. A/ strīda laikā pielietoja pret cietušo /pers. J/ vardarbību, /pers. B/ noteica, ka vedīs /pers. J/ pie /pers. B/ pazīstama ārsta, kur cietušais saņems nepieciešamo medicīnisko palīdzību. /pers. B/ ar savu automašīnu un /pers. A/ aizveda /pers. J/ uz /pers. B/ zināmo neapdzīvoto māju nekustamā īpašumā /Nosaukums A//adrese B/. Izkāpjot no automašīnas, /pers. B/ un /pers. A/ ieveda /pers. J/ neapdzīvotā mājā /Nosaukums A/ un istabā abi vienlaikus uzbruka cietušajam. Darbojoties kopīgi un saskaņoti, nolūkā nonāvēt cietušo /pers. B/ un /pers. A/ katrs izdarīja vairākus sitienus /pers. J/ pa ķermeni, seju un galvu ar dūrēm. Saņēmis no /pers. B/ un /pers. A/ vairākus sitienus, /pers. J/ nokrita uz grīdas. Uz grīdas guļošajam cietušajam /pers. A/ sita pa galvu ar turpat paņemto spoguli, līdz spogulis saplīsa. Turpinot cietušā sišanu, /pers. A/ turpat paņēma ķieģeli un sita /pers. J/ ar ķieģeli pa galvu. Vienlaikus pie guļošā /pers. J/ piegāja /pers. B/, ar vienu roku saķēra cietušo aiz matiem, pacēla /pers. J/ galvu un ar nazi pārvilka cietušajam pa kaklu. Pēc kā pie /pers. J/ piegāja /pers. A/ un vairākas reizes sita cietušajam ar laukakmeni pa galvu. Cietušā/pers. J/ sišana turpinājās ievērojami ilgu laika posmu, /pers. A/ un /pers. B/ vairākas reizes sitot cietušo gan ar dūrēm, gan ar apsūdzībā norādītiem priekšmetiem, sitot gan abiem reizē, gan pārmaiņus. /pers. A/ un /pers. B/ lietojot vardarbību, /pers. J/ atradās pie samaņas, kliedza no sāpēm un lūdza pārtraukt sišanu. Neskatoties uz cietušā lūgumiem, /pers. B/ un /pers. A/ apzināti, nolūkā sagādāt /pers. J/ sevišķas fiziskas ciešanas, turpināja mērķtiecīgi sist cietušo līdz brīdim, kamēr /pers. J/ palika nekustīgs un vairs neizrādīja redzamas dzīvības pazīmes. /pers. B/ un /pers. A/, būdami subjektīvi pārliecināti par /pers. J/ noslepkavošanu, uzkrāva cietušajam virsū dažādas mājas istabā atrodošās mēbeles, atstāja nozieguma izdarīšanas vietu un ar norādīto automašīnu atgriezās /adrese A/.

2018.gada 26.jūnijā dienā /adrese A/ /pers. B/ un /pers. A/ izmeklēšanas gaitā nenoskaidrotā laikā nolūkā slēpt abu izdarītas /pers. J/ slepkavības pēdas nolēma sadedzināt cietušā līķi nozieguma izdarīšanas vietā - neapdzīvotā mājā /Nosaukums A/, proti, nolēma izdarīt cietušā /pers. J/ līķa apgānīšanu. Lai īstenotu kopīgu nodomu, /pers. B/ vienā no degvielas uzpildes stacijām /vieta/ iegādājās benzīnu un pēc plkst.23 ar /pers. B/ automašīnu /TL marka/ kopā ar /pers. A/ aizbrauca uz nekustamo īpašumu /Nosaukums A/. /pers. B/ palika automašīnā ceļa malā un novēroja apkārtni, bet /pers. A/, paņemot līdzi pudeli ar benzīnu, aizgāja kājām līdz neapdzīvotai mājai /Nosaukums A/. Ienākot istabā, /pers. A/ pārliecinājās par to, ka /pers. J/ atrodas zem uzkrautajām mēbelēm turpat, kur tika atstāts iepriekšējā naktī, aplēja ar līdzpaņemto benzīnu pašu cietušo, /pers. J/ virsū uzkrautās mēbeles un tīši aizdedzināja istabu nolūkā slēpt izdarīto slepkavību un apgānīt cietušā līķi. Pārliecinoties, ka mājas /Nosaukums A/ iekštelpās sākusies degšana, /pers. A/ un /pers. B/ ap pusnakti aizbrauca no nozieguma izdarīšanas vietas.

Cietušā/pers. J/ nāve iestājās 2018.gada 27.jūnijā /pers. A/ un /pers. B/ tīši izraisītā ugunsgrēka laikā no saindēšanās ar tvana gāzi. Tādējādi /pers. B/ un /pers. A/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. J/ slepkavību, pēc kuras izdarīja cietušā līķa apgānīšanu.

Šādas apsūdzēto /pers. B/ un /pers. A/ katra darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta.

[2.2] /pers. B/ un /pers. A/ atzīti par vainīgiem un sodīti par svešas mantas tīšu iznīcināšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu šādos apstākļos.

2018.gada 26.jūnija vakarā pēc plkst.23 /pers. B/ un /pers. A/ nolūkā slēpt iepriekšējās dienas vakarā personu grupā izdarīto /pers. J/ slepkavību nolēma nodedzināt māju /Nosaukums A/. /pers. A/ un /pers. B/, šim nolūkam paņemot līdzi /vieta/ vienā no degvielas uzpildes stacijām /pers. B/ nopirkto benzīnu, ar /pers. B/ piederošo automašīnu /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ aizbrauca līdz nekustamam īpašumam /Nosaukums A/ /adrese B/, kas pieder SIA /Nosaukums B/. /pers. B/ palika automašīnā ceļa malā un novēroja apkārtni, bet /pers. A/, paņemot līdzi pudeli ar benzīnu, aizgāja kājām līdz neapdzīvotai mājai /Nosaukums A/. Ienākot istabā, /pers. A/ aplēja ar līdzatvesto benzīnu /pers. J/, cietušajam virsū uzkrautās mēbeles un tīši aizdedzināja istabu. Pārliecinoties, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ mājas iekštelpās sākusies degšana, /pers. A/ un /pers. B/ ap pusnakti aizbrauca no nozieguma izdarīšanas vietas. Ar /pers. A/ un /pers. B/ kopīgām un saskaņotām darbībām tīši izraisītā ugunsgrēka rezultātā dzīvojamā māja /Nosaukums A/ pilnībā nodega. Tādējādi ar tīšu dedzināšanu /pers. A/ un /pers. B/ iznīcināja SIA /Nosaukums B/ piederošo māju /Nosaukums A/ 857 *euro* vērtībā.

Šādas apsūdzēto /pers. B/ un /pers. A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas.

[2.3] /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par citas personas slepkavību personu grupā ar sevišķu cietsirdību un pēc tās izdarītu līķa apgānīšanu šādos apstākļos.

2018.gada 11.augusta vakarā ap plkst.22 /adrese C/, mājā /Nosaukums C/ pēc tam, kad /pers. A/ bija nonāvējis /pers. K/, /pers. B/ un /pers. A/ nolūkā izdarīt /pers. H/ slepkavību iegāja mājas istabā, kurā tobrīd gultā gulēja cietušais. /pers. A/ piegāja pie cietušā tā galvas pusē un ar savām rokām saķēra abas /pers. H/ rokas. Vienlaikus /pers. B/ vispirms ar dūri ne mazāk kā vienu reizi tīši spēcīgi iesita /pers. H/ pa galvu kreiso deniņu rajonā,

nodarot cietušajam trulo slēgto galvas traumu ar asinsizplūdumu uz galvas ādas muskuļu lēvera iekšējās virsmas kreiso deniņu rajonā un kreisajā deniņu muskulī, asinsizplūdumu (60 grami) zem cietā smadzeņu apvalka ap kreisās smadzeņu puslodes izliektajām virsmām, difūzi ap smadzenītēm, perēkļainiem asinsizplūdumiem zem mīkstajiem smadzeņu apvalkiem ap kreisās smadzeņu puslodes izliektajām virsmām, ap smadzenīšu mandelīšu mugurējām virsmām un labo pakauša daivu, kas pieskaitāma smagiem miesas bojājumiem, kā bīstama dzīvībai. Turpinot īstenot kopīgu nodomu par /pers. H/ noslepkavošanu, /pers. B/ ar nazi izdarīja kopumā ne mazāk kā 3 tīšus dūrienus cietušajam sejā un kaklā, ar ko nodarīja /pers. H/ durti-grieztu caurejošu ievainojumu kreisā vaiga apvidū, griezto ādas un mīksto audu brūci ar zemādas asinsizplūdumu kreisā pieauss rajonā, tas ir, miesas bojājumus, kas pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas parasti izraisa īslaicīgu veselības traucējumu no 7 dienām līdz 21 dienai, kā arī nodarīja durti-grieztu ievainojumu kakla priekšējā virsmā kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, kopējās miegartērijas un jūga vēnas šķērsbojājumiem, kas pieskaitāms smagiem miesas bojājumiem, kā bīstams dzīvībai un atrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar cietušā /pers. H/ nāves iestāšanos.

Lai gan /pers. B/ un /pers. A/ nepārliecinājās par /pers. H/ nāves iestāšanos, nolūkā slēpt izdarīto /pers. K/ un /pers. H/ slepkavību pēdas un apgānīt cietušo līķus /pers. B/ un /pers. A/ nolēma nodedzināt nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ ēkas. Garāžā pie mājas /pers. B/ atrada kannu ar dīzeļdegvielu, no virtuves krāsns atnesa skaliņus uz kūti un uz garāžu, aplēja garāžā esošo gultu ar dīzeļdegvielu un aizdedzināja segu, ar kuru bija pārklāta gulta garāžā. Tad /pers. A/ aplēja ar dīzeļdegvielu /pers. K/ līķi un kopīgi ar /pers. B/ ievilka cietušās līķi mājas priekšnamā. Mājas istabā vispirms /pers. A/ aplēja ar dīzeļdegvielu /pers. H/ un aizdedzināja gultas segu. Nolūkā paātrināt degšanu /pers. B/ novilka /pers. H/ uz grīdas, uz grīdas blakus cietušajam salika skaliņus, uzkrāva cietušajam virsū dažādas mēbeles un aizdedzināja istabu. Istabā sākoties degšanai, /pers. H/ sāka skaļi vaidēt. /pers. A/ un /pers. B/ dzirdēja cietušā vaidus un apzinājās, ka cietušais tiek dedzināts dzīvs, proti, nogalinot /pers. H/, /pers. A/ un /pers. B/ rīkojās ar sevišķu cietsirdību. Dedzināšanas rezultātā /pers. H/ tika nodarīti termiski sejas, kakla, ķermeņa, abu roku un kreisā augšstilba apdegumi, kas aizņem ap 15-20% no kopējās ķermeņa virsmas un šie miesas bojājumi atsevišķi ņemti pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas dzīvam cilvēkam izraisa ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas. Turklāt mēreni izteikts kvēpu daļiņu sakopojums elpceļos norāda, ka /pers. H/ termiskie apdegumi radušies īsi pirms nāves viņam dzīvam esot un iespējams arī sekojošā pēcnāves periodā.

Cietušā/pers. H/ nāve iestājās nozieguma izdarīšanas vietā laika posmā no dažām minūtēm līdz pāris minūšu desmitiem pēc norādīto miesas bojājumu nodarīšanas no durti-griezta ievainojuma kakla priekšējā virsmā kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, kopējās miegartērijas un jūga vēnas pilniem šķērsbojājumiem, kas radīja masīvu ārēju asiņošanu un sarežģījās ar iekšējo orgānu akūtu mazasinību.

Tādējādi /pers. B/ personu grupā ar /pers. A/ ar sevišķu cietsirdību noslepkavoja /pers. H/, pēc kā izdarīja cietušo /pers. K/ un /pers. H/ līķu apgānīšanu.

/pers. B/ un /pers. A/, pārliecinoties, ka degšana mājas /Nosaukums C/ iekštelpās ir sākusies, pirms plkst.23, nolaupot cietušajam /pers. H/ piederošus velosipēdus „/TL marka/" un /TL marka/, steigšus aizbrauca no nozieguma izdarīšanas vietas.

Šādas apsūdzētā /pers. B/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta.

[2.4] /pers. B/ un /pers. A/ atzīti par vainīgiem un sodīti par svešas mantas tīšu bojāšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu.

2018.gada 11.augustā pēc plkst.22 /adrese C/, nekustamā īpašumā /Nosaukums C/ /pers. B/ un /pers. A/ nolūkā slēpt izdarītās cietušo /pers. K/ un /pers. H/ slepkavības, rīkojoties kopīgi un saskaņoti, abi būdami alkohola ietekmē, nolēma nodedzināt /pers. L/ piederošā nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ ēkas 4501,30 *euro* vērtībā. Garāžā pie mājas /pers. B/ atrada kannu ar dīzeļdegvielu, no virtuves krāsns atnesa skaliņus uz kūti un uz garāžu, aplēja garāžā esošo gultu ar dīzeļdegvielu un aizdedzināja gultas segu. Tad /pers. A/ aplēja ar dīzeļdegvielu /pers. K/ līķi un kopīgi ar /pers. B/ ievilka cietušās līķi mājas priekšnamā. Mājas istabā /pers. A/ aplēja ar dīzeļdegvielu gultā gulošo /pers. H/ un aizdedzināja gultas segu. Nolūkā paātrināt degšanu istabā /pers. B/ novilka /pers. H/ uz grīdas, uz grīdas blakus cietušajam salika skaliņus, uzkrāva cietušajam virsū dažādas mēbeles un aizdedzināja mājas istabu. Pārliecinoties, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ dzīvojamās mājas iekštelpās sākusies degšana, /pers. B/ un /pers. A/ steigšus atstāja nozieguma izdarīšanas vietu. /pers. B/ un /pers. A/ kopīgu un saskaņotu darbību tīši izraisītā ugunsgrēka rezultātā tika bojātas dzīvojamās mājas /Nosaukums C/ iekštelpas. Tādējādi ar tīšu dedzināšanu /pers. B/ bojāja dzīvojamo māju /Nosaukums C/, ar ko nodarīja cietušajam /pers. D/ materiālus zaudējumus.

Šādas apsūdzēto /pers. B/ un /pers. A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas.

[2.5] /pers. B/ atzīts par vainīgu un sodīts par zādzību nelielā apmērā, kas izdarīta šādos apstākļos.

2018.gada 11.augustā pirms plkst.23 /adrese C/ /Nosaukums C/ /pers. B/, būdams alkohola ietekmē, uzreiz pēc /pers. K/ un /pers. H/ noslepkavošanas un tai sekojošās dzīvojamās mājas /Nosaukums C/ dedzināšanas slepeni nozaga /pers. H/ piederošo velosipēdu /TL marka/ 50 *euro* vērtībā, ar kuru steigšus aizbrauca no noziegumu izdarīšanas vietas, nodarot cietušajam /pers. D/ mantisko kaitējumu minētā apmērā.

Šādas apsūdzētā /pers. B/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

[2.6] /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts par zādzību nelielā apmērā, kas izdarīta šādos apstākļos.

2018.gada 11.augustā pirms plkst.23, /adrese C/, mājā /Nosaukums C/ /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, uzreiz pēc /pers. K/ un /pers. H/ noslepkavošanas un tai sekojošās dzīvojamās mājas /Nosaukums C/ dedzināšanas slepeni nolaupīja /pers. H/ piederošo velosipēdu „/TL marka/" 135 *euro* vērtībā, ar kuru steigšus aizbrauca no noziegumu izdarīšanas vietas, nodarot cietušajam /pers. D/ mantisko kaitējumu minētā apmērā.

Šādas apsūdzētā /pers. A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētā /pers. B/ aizstāve Inese Šulte iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā lūgusi atcelt spriedumu kā nelikumīgu un nepamatotu pilnā apjomā un taisīt jaunu, /pers. B/ attaisnojošu spriedumu.

[3.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka Kriminālprocesa likuma 402.pants noteic, ka publiskās apsūdzības procesā personu sauc pie kriminālatbildības, ja izmeklēšanā savāktie pierādījumi norāda uz šīs personas vainu izmeklējamā noziedzīgajā nodarījumā, un prokurors ir pārliecināts, ka pierādījumi to apstiprina.

Saskaņā ar Krimināllikuma 1.panta pirmo daļu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kuram ir visas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes.

Tādējādi tiek pārkāpts Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajā daļā noteiktais, ka visas saprātīgas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Savukārt Krimināllikuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka par noziedzīgu nodarījumu atzīstams ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīts nodarījums, kurš paredzēts šajā likumā un par kura izdarīšanu draud krimināls sods. Apsūdzētās personas vainīguma konstatēšana ir saistīta ar viņas nodarījuma pareizu juridisko novērtējumu, tas ir, kvalifikāciju.

[3.2] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedums sastādīts uz 54 lapaspusēm, lielāko daļu sprieduma teksta satur liecinieku liecību atreferējumi, kuros nekas nav minēts par to, ka /pers. B/ būtu izdarījis kriminālī sodāmas darbības. Tiesa notiesājoš o spriedumu ir galvenokārt balstījusi uz līdzapsūdzētā /pers. A/ pretrunīgajām liecībām, kuram saskaņā ar ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinumu konstatēti psihiski traucējumi.

Apsūdzētais/pers. A/ savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzina pilnībā, tiesas izmeklēšanā izmantoja savas tiesības neliecināt. Saskaņā ar

Krimināļprocesa likuma 503.panta ceturto daļu tiesas izmeklēšanā tika nolasītas apsūdzētā liecības, ko viņš sniedzis pirmstiesas izmeklēšanā.

Tiesas spriedumā norādīts, ka /pers. A/ kā aizdomās turētais 2018.gada 3.oktobrī, 2018.gada 11.oktobrī, 2018.gada 12.oktobrī, 2018.gada 17.decembrī, kā apsūdzētais 2019.gada 13.februārī liecinājis (lietas 4.sējuma 65.-75., 90.-91.lapa, 5.sējuma lietas 7.-8.lapa), ka 2018.gada 24.jūnijā kopā ar /pers. J/ ar vilcienu aizbraukuši uz /vieta/, lai strādātu mežā pie /pers. B/. Vakarā /pers. B/ dzīvoklī /vieta/ kopīgi lietojuši alkoholu. /pers. J/ slikti izteicies par viņa draudzeni, bet /pers. B/ provocējis viņu uz kautiņu ar /pers. J/, sakot, ka viņš nepieļautu, ka par viņa sievieti slikti runā, un piedāvājis /pers. A/ 20 *euro*, lai piesistu /pers. J/. Tad viņš ar /pers. J/ sāka kauties, iesita /pers. J/ pāris reizes ar dūri pa seju. /pers. B/ teicis, ka viņi uzvedās pārāk skaļi, lai ģērbjas un brauks uz mežu, kur bija jāstrādā. Ar /pers. B/ automašīnu braukuši uz mežu pie /vieta/, pa ceļam /pers. B//pers. A/ provocējis turpināt kautiņu ar /pers. J/. Mašīnā lietojuši alkoholu. /pers. B/ sēdējis pie stūres, /pers. A/ blakus priekšā, bet /pers. J/ pa vidu aizmugurē. /pers. B/ iedevis viņam nazi ar plastmasas rokturi un rievainu asmeni, neko nepaskaidrojot. Iemetis nazi cimdu nodalījumā. Tad atkal /pers. J/ slikti izteicies par viņa sievieti, viņš paņēmis nazi labajā rokā, turot naža spalu dūrē, pagriezies un iedūris /pers. J/ ar nazi labajā kājā virs ceļgala. /pers. B/ pateicis, ka jābrauc pie viņam pazīstama ķirurga. Atņēmuši /pers. J/ mobilo telefonu, jo viņš gribējis zvanīt uz 112.

Braukuši no meža līdz kaut kādai pamestai mājai. /pers. B/ teicis, lai iet iekšā, ka ķirurgs gaida, durvis nav aizslēgtas. Paņēmis /pers. J/ aiz apkakles un ievedis mājā, kur viss bijis samētāts. Pagrūdis /pers. J/, /pers. J/ teicis, ka nevienam neteiks. Sākuši abi ar /pers. B/ sist /pers. J/. Kaut kādā momentā /pers. B/ iesita /pers. J/ pa vēderu un tam notika defekācija. /pers. B/ izgājis, bet viņš turpinājis /pers. J/ sist gan ar dūrēm pa seju, gan ar ķieģeli pa galvas mataino daļu, kurš saplīsis, gan ar spoguli, kurš saplīsis. /pers. A/ teicis /pers. B/, ka jāved /pers. J/ uz slimnīcu vai līdz ceļam, kur garām brauks mašīnas, bet /pers. B/ pateicis, ka tādu smirdīgu nekur nevedīs. Tad /pers. B/atgriezies ar reģipša nazi, vispirms iesitis /pers. J/ dažas reizes, tad aiz matiem pacēlis un dažas reizes novilcis pa kaklu /pers. J/, kurš sāka kliegt. Tad /pers. A/iesitis viņam ar laukakmeni pa galvu un /pers. J/ vairāk nekustējies, neizdevis nekādas skaņas. Tad /pers. A/ viņam uzmetis virsū gultu, skapjus, kokmateriālus. Akmeni, ar ko sita /pers. J/, ielika mašīnā un pa ceļam izmeta. Tāpat pa ceļam izmeta /pers. J/ mobilo telefonu, izņemot no tā bateriju. /pers. J/ sita 2018.gada 25.jūnija naktī. Abi ar /pers. B/ aizbrauca uz /vieta/ pārnakšņot, bet otrā rītā /pers. B/ teicis, ka māja jānodedzina, lai nebūtu pierādījumu. Veikalā /Nosaukums D/ nopirkuši 5 1 ūdens pudeli, ko izlējuši un tuvējā DUS nopirkuši aptuveni 4 1 benzīna. Naktī abi aizbraukuši uz pamesto māju, /pers. B//pers. A/ izlaidis ar benzīnu pie ceļa, aizgājis līdz mājai ar kājām, apskatījies, ka /pers. J/ atrodas turpat, uzlējis virsū uz dīvāna un mēbelēm benzīnu un aizdedzinājis. Zvanījis /pers. B/ un prasījis, vai ilgi vēl, viņš teicis, ka nē un devies uz mašīnu. Abi atgriezās /vieta/ dzīvoklī. Pīpējot uz balkona, dzirdēja ugunsdzēsēju sirēnas, ugunsdzēsēji brauca uz degošās mājas pusi. Otrā dienā zvanījusi /pers. J/ māte un prasījusi, kur pazudis /pers. J/. Abi ar /pers. B/ izdomājuši stāstu, ka /pers. J/ uz mežu pakaļ atbraucis melns džips un viņu aizvedis prom. Vēl pēc nedēļas /vieta/ satika /pers. J/ māti un brāli, kuriem atdeva /pers. J/ mantas. /pers. B//pers. A/ teicis, ka viens pazudušais uz viņa sirdsapziņas nav joprojām atrasts, un cerams, ka tāpat būs ar /pers. J/. /pers. J/ slepkavību izdarīja divatā ar /pers. B/. Doma māju nodedzināt, lai slēptu slepkavības pēdas, radās abiem diviem ar /pers. B/. Sākumā vainu uzņēmies uz sevis, jo /pers. B/ solījis viņam un mātei palīdzēt finansiāli, bet nepildījis solīto un teicis, ka vainīgs ir tikai viņš viens.

[3.3] 2018.gada 27.jūnija aktā par ugunsgrēku Nr./numurs/ uzziņā norādīts, ka ugunsgrēka vietā /adrese B/ ieradās 2018.gada 27.jūnijā plkst.00.17 un ugunsgrēks likvidēts plkst.5.36, ugunsgrēkā bojā gājis viens cilvēks.

Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 14.augusta eksperta atzinumā (mirušā tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr./numurs/ secināts, ka neatpazītā vīrieša nāves cēlonis ir saindēšanās ar tvana gāzi, nāve varēja iestāties 2018.gada 27.jūnijā. Neatpazīta vīrieša tiesu medicīniskajā izpētē miesas bojājumi, izņemot ugunsgrēka iedarbību pēc nāves, nav konstatēti. Līķa urīnā konstatētas 3,18 promiles etilspirta, asinīs konstatēti 56% karboksiheemoglobīna. Bioloģiskās izpētes rezultātā konstatētas kvēpu daļiņas līķa trahejā. Izteikta pēcnāves apdegšana: ādas, zemādas, mīksto audu, kaulu un orgānu daļēju iztrūkšana, tajā skaitā nav galvas pilnībā.

Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 4.oktobra eksperta atzinumā (mirušā tiesu medicīniskā ekspertīze papildus pie Nr. /numurs/ no 14.08.2018) secināts, ka uz izmeklētajiem kaulu fragmentiem konstatēti vairāki lūzumi, kas raksturīgi augstas temperatūras iedarbībai. Starp izmeklētajiem kaulu fragmentiem konstatēti vismaz viena cilvēka kaulu fragmenti, kas varēja piederēt nenoskaidrotam vīrietim. Pārliecinošas mehāniskas (trulu, cietu vai asu priekšmetu radītu) izcelsmes lūzumu pazīmes kaulu fragmentu izmeklēšanā netika konstatētas.

[3.4] Aizstāve norādījusi, ka attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu attiecībā pret /pers. H/ un /pers. K/ arī tiesa atreferējusi liecinieku liecības, bet principā apsūdzība balstīta uz pretrunīgām līdzapsūdzētā /pers. A/ liecībām.

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 503.panta ceturto daļu tiesas izmeklēšanā tika nolasītas apsūdzētā liecības, ko viņš sniedzis pirmstiesas izmeklēšanā.

/pers. A/ kā aizturētais un aizdomās turētais 2018.gada 13.augustā, 2018.gada 16.augustā, 2018.gada 28.augustā, 2019.gada 6.septembrī, 2018.gada 11.oktobrī, 2018.gada 12.oktobrī, 2018.gada 17.decembrī, kā apsūdzētais 2019.gada 13.februārī liecinājis (lietas 4.sējuma 34.-35, 53.-60.,72.-75., 91.lapa; 5.sējuma lietas 7.lapa), ka 2018.gada 11.augustā kopā ar /pers. B/ aizbraukuši no /vieta/ uz /vieta/ ciemos pie /pers. H/ un /pers. K/, kur pagalmā kopīgi lietojuši alkoholiskos dzērienus. /pers. H/ pirmais aizgājis gulēt, bet viņš, /pers. B/ un /pers. K/ turpinājuši lietot alkoholiskos dzērienus mājas virtuvē. /pers. A/ un /pers. B//pers. K/ prasījuši, lai viņa atdod /pers. B/ piederošo gaisa pistoli, ko /pers. K/ bija atņēmusi, bet viņa atteicās to atdot. Tad /pers. A/ pačamdījis /pers. K/ pēcpusi, pēc kā viņa /pers. A/ iesitusi pa seju ar roku. /pers. B/ no virtuves plaukta paņēmis apmēram 15 cm garu nazi ar zilu līmlenti notītu spalu un nolicis /pers. A/ priekšā. /pers. A//pers. B/ darbības sapratis kā signālu rīkoties, paņēmis nazi un izgājis pakaļ /pers. K/ pagalmā. Citās liecībās liecinājis, ka /pers. B/ no skapja paņēmis nazi, pametis viņam uz galda, pasakot ko līdzīgu - tu jau zini, ko darīt. Sēdējis uz soliņa un pīpējis, kad /pers. K/ gājusi garām, ar nazi sācis viņai durt vairākas reizes. Nazi turējis rokā ar asmeni uz augšu, veicis sitienus uz priekšu, roku iztaisnojot. Izdarījis vairākus dūrienus, gan /pers. K/ stāvot kājās, gan cīnoties uz zemes, centies trāpīt sirdī, iespējams, arī kaklā. Pēc tam nazi atdevis /pers. B/. Iegājuši istabā, /pers. H/ gulējis gultā. /pers. A/ viņu satvēris aiz abām rokām, bet /pers. B/ sita /pers. H/ pa vēderu un seju, neredzēja, vai ar roku, vai ar nazi. /pers. H/ kliedza, tad pārstāja kliegt. Kāpēc to darījis, nevar paskaidrot. /pers. B/ bija atradis šķūnī kannu ar soļarku, daļu izlēja šķūnī uz gultas /pers. B/, bet /pers. A/ daļu uzlēja virsū /pers. K/ līķim un daļu istabai, kur bija /pers. H/, aplēja vatēto segu un /pers. H/. Mēģinājis /pers. K/ ievilkt mājā, nevarējis, jo rokas slīdējušas, lūdzis /pers. B/ palīdzību. Tad, katrs aiz savas rokas ņemot, ievilkuši /pers. K/ iekšā mājā. /pers. A/ ar šķiltavām aizdedzinājis vatēto segu /pers. H/ galvgalī. Sācis degt, lai degtu labāk, izsitis mājai logu. Gribējis ieiet pie /pers. H/ paskatīties, vai labi deg, bet bijis daudz dūmu un karstums. Dzirdējis, ka /pers. H/ vaid. Māju gribējuši nodedzināt, lai slēptu slepkavības pēdas. Vēl 10-20 minūtes uzkavējušies, tad /pers. B/ teicis, ka jālaižas, paņēmis no šķūņa riteņus, braukuši prom pa ceļu. Ceļā viņa sieviešu tipa ritenim nokritusi ķēde, nav varējis salabot un iemetis grāvī. /pers. B/ arī savu riteni iemetis grāvī un tālāk līdz pieturai gājuši kājām. Ap plkst.8 aizbraukuši uz /vieta/. Mājās drēbes pārvilcis un izmetis.

[3.5] Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka pirmās instances tiesa spriedumā min tikai tās /pers. A/ liecības, kuras atbilst apsūdzībā norādītajam, nedodot vērtējumu pretrunām, kas ir būtiskas /pers. A/ liecībās:

1. 2018.gada 13.augustā liecina – "biju stiprā alkohola reibumā, neatceros, kā nokļuvām līdz /pers. H/ mājām, plkst.21 ar /pers. B/ braucām pakaļ alkoholam, paliku pusceļā, jo nebija spēka tik tālu braukt. /pers. B/ prasīja /pers. K/ pistoli paceltā balsī, izgāja uzpīpēt, un no tā laika vairs neko neatceras."

2. 2018.gada 16.augustā – "neatceros, ka būtu virtuvē /pers. K/ uzmācies, pieļauj, ka varēju nogalināt /pers. K/ dusmu uzplūdā, bet, vai varēja

nogalināt /pers. H/, neatceras."

3. 2018.gada 28.augustā – "es joka pēc pačamdīju /pers. K/ pēcpusi, /pers. K/ viņam iesita, /pers. B/ nolika priekšā nazi, ko sapratu kā mājienu un sāku durt ar nazi. Palūdzu /pers. B/ ievilkt iekšā /pers. K/, ko viņš gandrīz viens pats arī izdarīja."

4. 2018. gada 9. oktobrī – "alkohola lietošanas laikā mēdzu aizmirst notikušo."

5. 2018. gada 11. oktobrī – "Vēlos papildināt, ka visas iepriekš norādītās liecības atbilst patiesībai, izņemot manas un /pers. B/ darbības."

Liecinieks/pers. M/ iztiesāšanā liecināja, ka /pers. B/ pāris reizes redzējis, /pers. A/ vairākas reizes redzējis. /pers. G/ ir māte. 2018.gada 10.augustā ap plkst.15 ar velosipēdu brauca uz veikalu, satika /pers. N/. Ap plkst.15.30 brauca pie vecvecākiem /pers. K/ un /pers. H/, pie viņiem vajadzēja iebraukt pēc zālēm. Tur bija abi apsūdzētie, notika iedzeršana, viss bija mierīgi, skandāli nekādi nebija. Pēc 20 minūtēm brauca prom, /pers. B/ pāris metrus pavadīja. Brauca pie /pers. G/ vecmammas. Vecvecāki dzīvo mājās /Nosaukums C/. Kad tur bija, /pers. H/ jau gulēja pie mājas. Vecmamma /pers. K/, /pers. A/ un /pers. B/ sēdēja pie ugunskura un dzēra alkoholu. No vecāsmātes paņēma zāles, /pers. A/ paprasīja telefonu, runāja no viņa telefona ar mammu /pers. G/. Ar /pers. B/ nebija nekādas sarunas. Šņabja pudeles, Coca-Cola pudele bija. Brauca ar savu velosipēdu. Neievēroja velosipēdus vecvecākiem, bet šķūnītī viņiem bija velosipēdi. /pers. A/ un /pers. B/ teica, ka braukšot pirmdien uz ārzemēm strādāt. Viņi visi trīs bija manāmi iereibuši. Nākošajā dienā redzēja vecvecāku velosipēdus vienu kilometru no mājas /Nosaukums C/ uz /vieta/ pusi grāvī, otrs velosipēds bija vēl tālāk uz priekšu, abi velosipēdi bija grāvī.

Liecinieks/pers. O/ iztiesāšanā liecināja, ka personīgi nepazīst apsūdzētos, redzēti abi divi. /pers. A/ ir redzējis guļam ceļa /vieta/-/vieta/ malā. Piegāja klāt, cilvēks bija manāmi iereibis, palīdzēja izrāpties viņam no grāvja. Viņš padevās uz /vieta/ pusi. Tas bija dienā, laiku precīzi nezina.

[3.6] LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 7.septembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu, reģistrācijas Nr. /numurs/, secināts, ka uz balta T-krekla, vīriešu džinsu biksēm ar siksnu un zaļas krāsas T-krekla tika konstatēts /pers. A/ bioloģiskais materiāls, uz T-krekla muguriņas konstatēts cietušā /pers. H/ bioloģiskais materiāls, asins pēdas netika konstatētas (lietas 2.sējuma 64.-67.lapa).

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 7.novembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu, reģistrācijas Nr. /numurs/, secināts, ka uz naža konstatēts /pers. H/ bioloģiskais materiāls (2.sējuma 77.lapa).

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 10.oktobra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu, reģistrācijas Nr./numurs/, secināts, ka uz čībām konstatēts vismaz divu personu bioloģiskais materiāls, no kurām viens ir /pers. A/, bet otrs nav ne /pers. K/, ne /pers. H/. Uz orgalīta fragmenta konstatētas /pers. H/ asinis (2.sējuma 96.-97.lapa).

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 5.oktobra ekspertu atzinumā par kompleksās (bioloģiskās (DNS), daktiloskopiskās) ekspertīzes veikšanu, reģistrācijas Nr. /numurs//numurs/, secināts, ka 6 roku pirkstu pēdas, kas izņemtas notikuma vietas /adrese C/ /Nosaukums C/ apskates laikā no stikla pudeles un degvīna pudeles, pārkopētas uz daktiloplēvēm, ir derīgas identifikācijai (2.sējuma 109.-115.lapa).

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 22.oktobra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu, reģistrācijas Nr./numurs/, secināts, ka uz plastmasas pudeles konstatēts /pers. K/ un /pers. A/ bioloģiskais materiāls (2.sējuma 116.- 117.l???).

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 3.decembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu, reģistrācijas Nr. /numurs/, secināts, ka nomazgājumos no velosipēda /TL marka/ rokturiem varētu būt /pers. H/ un /pers. A/ bioloģiskais materiāls, uz velosipēda /TL marka/ rokturiem varētu būt /pers. H/ bioloģiskais materiāls (2.sējuma 125.-126.lapa).

[3.7] Apelācijas sūdzības autore par nepamatotu uzskata pirmās instances tiesas norādi spriedumā, ka tā piedod ticamību apsūdzētā /pers. A/ liecībām un atzīst, ka apsūdzētā /pers. B/ liecības nav ticamas, un secina, ka /pers. B/ sniedz šādas liecības nolūkā izvairīties no atbildības un soda par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Kriminālprocesa likuma 128.panta trešajā daļā nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem. Spriedumā nav sniegts pamatojums vai skaidrojums tam, kāpēc tiesa atzīst par neticamām tieši /pers. B/ liecības. Objektīvi secināms, ka tiesas novērtējums bijis tendenciozs, bez atbilstošas pierādījumu novērtēšanas kriminālprocesā.

[3.8] Efektīva Krimināllikuma normu piemērošana un kriminālatiesisko attiecību taisnīgs noregulējums tiek nodrošināts tikai gadījumā, ja pastāv kumulatīvas pazīmes:

a) kriminālprocesā veikta likumam atbilstoša mērķtiecīga (vispusīga, pilnīga un objektīva) izmeklēšana;

b) ar iegūtajiem pierādījumiem tiek izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par konkrēti inkriminēto apstākļu, kuriem ir nozīme kriminālprocesā, esamību;

c) visas saprātīgas nenovērstās šaubas par inkriminētajiem apstākļiem, kuriem ir nozīme kriminālprocesā, tiek vērtētas par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Taču izskatāmajā lietā, nenoskaidrojot lietai nozīmīgus apstākļus un neiegūstot par tiem pierādījumus, ir celta apsūdzība nekonkrētā formā.

[3.9] Aizstāve uzskata, ka tiesa neizvērtēja lietā esošos pierādījumus objektīvi un vispusīgi, spriedums nav tiesisks un nav pamatots, jo sprieduma motīvu daļā nav izdarīti secinājumi, kāpēc sprieduma aprakstošajā daļā atzīti par pierādītiem inkriminētie noziedzīga nodarījuma apstākļi, un ar kādiem pierādījumiem pamatoti attiecīgi secinājumi.

Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksē konsekventi norādīts, ka no procesuālā aspekta ir vērtējams, vai tiesvedība kopumā bijusi taisnīga *(piem., ECT sprieduma lietā Edwards un Lewis pret Apvienoto Karalisti 51.punkts, lietā Baltiņš pret Latviju 55.punkts, lietā Doorson pret Nīderlandi 67.punkts, Kostovski pret Nīderlandi 39.punkts)*. Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā paredzētajās tiesībās uz lietas taisnīgu izskatīšanu ietilpst tiesību uz aizstāvību pienācīgas aizsardzības nodrošināšana no nacionālās tiesas puses. Tiesājamajam jābūt iespējai efektīvi pieteikt pamatotus (ticamus) iebildumus pret apsūdzību (viņa notiesāšanu), un nacionālajai tiesai jāsper nepieciešamie soļi (jānodrošina taisnīga procedūra) šo iebildumu pilnīgai novērtēšanai.

Turklāt aizstāve uzskata, ka tiesa neievēroja Kriminālprocesa likuma 15.pantā ietverto kriminālprocesa pamatprincipu – tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā tiesā. Kriminālprocesa pamatprincipa saturu atklāj juridiskā zinātne, tiesu prakse, Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumi. Turklāt tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajā daļā noteikto, ka visas saprātīgas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Tādējādi aizstāves ieskatā rupji pārkāptas Kriminālprocesa likuma 127.panta otrā un ceturtā daļa un tiesa nav izvērtējusi pierādījumu ticamību un pietiekamību apsūdzētā vainīguma konstatēšanā atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas nostādnēm par tiesībām uz taisnīgu tiesu gadījumos.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis arī apsūdzētais /pers. B/, lūdzot atcelt spriedumu. Norādījis, ka viņam tikušas liegtas tiesības uz poligrāfu, kas pierādītu, ka viņš nevienu nav nogalinājis un viņam nav nekāda sakara ar līķu apgānīšanu un ar ēku dedzināšanu.

[4.1] Lūdzis pievērst uzmanību /pers. A/ liecībām par /pers. K/ noslepkavošanu, kur izteiktas trīs dažādas versijas par to, ka it kā /pers. B/ būtu devis /pers. A/ nazi. Versijas ir atšķirīgas, kas dod pamatu domāt, ka arī citas /pers. A/ liecības par /pers. B/ līdzdalību citos noziegumos ir nepatiesas.

Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā, ka uz nozieguma ieročiem netika atrasti nedz viņa pirkstu nospiedumi, nedz arī viņa DNS, kas liecina par to, ka viņš nepiedalījās nozieguma izdarīšanā. Nenoliedz, ka ar visiem upuriem kopā lietojis alkoholiskos dzērienus, bet tas neliecina par viņa līdzdalību

noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

[4.2] Sakarā ar /pers. J/ slepkavību un līķa apgānīšanu norādījis, ka viņš nav nedz sitis cietušo, nedz griezis ar nazi. Centies nomierināt /pers. A/ un /pers. J/, kad viņu starpā izcēlies konflikts, kas aizveda viņus uz mājām "/Nosaukums A/" /adrese B/. Nav zinājis, cik smagi /pers. A/ piekāva /pers. J/ un ka /pers. J/ draud briesmas. Tikai nākamā dienā, aizvedot /pers. A/ atpakaļ līdz tai mājai un braucot atpakaļ, kad ieraudzīja liesmas, viņam radās doma, ka tur noticis kas nelāgs. Izsakot savas aizdomas /pers. A/, atbildē dzirdējis draudus viņam un viņa ģimenei, tādēļ nav ziņojis policijai par notikušo. Bailes par savu un savas ģimenes drošību, kā arī bailes tikt pakļautam kriminālvajāšanai par noziegumu, ko nav pastrādājis, likušas viņam klusēt un neziņot policijai. To tagad nožēlo, kā arī nožēlo to, ka viņa centieni apturēt noziegumu un konfliktu bijuši nepietiekami.

[4.3] Par noziedzīgām darbībām /adrese C/ "/Nosaukums C/" norādījis, ka nav izdarījis nekādus noziedzīgus nodarījumus. Konflikta iemesls bijis /pers. A/ centieni uzmākties /pers. K/ un viņas atbildes reakcija.

Lūdzis ņemt vērā faktu, ka centies apturēt /pers. H/ līķa apgānīšanu, mēģinot dzēst uguni ar ūdeni. Tas nav izdevies, jo rokas trauma un bailes no /pers. A/ par savu veselību un pat dzīvību apturēja viņa centienus novērst šo noziegumu pastrādāšanu.

Lūdzis ņemt vērā, ka 2018.gada 11.augustā devies uz /vieta/ pie /pers. A/ pēc policijas lūguma, lai /pers. A/ sniegtu savas liecības par šaudīšanos viņa dzīvoklī. Vēlāk devies uz /vieta/ pēc /pers. A/ vēlmes. Nevienā no noziegumiem viņam nav bijis ne motīvu, ne kādu iemeslu izdarīt noziegumus, kā arī visa apsūdzība tiek balstīta uz /pers. A/ liecībām pret viņu, un tās liecības atšķiras viena no otras, tas liek aizdomāties par šo liecību ticamību.

Nav nekādu lietisko pierādījumu par viņa līdzdalību noziegumos. Lūdzis atcelt pirmās instances tiesas spriedumu par Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu 2018.gada 26.jūnijā piespriesto sodu un atzīt viņu par nevainīgu Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punktā paredzētā nozieguma izdarīšanā 2018.gada 11.augustā un atcelt piespriesto sodu 16 gadi brīvības atņemšana, attaisnot Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā 2018.gada 26.jūnijā, 2018.gada 11.augustā un atcelt piespriesto sodu, attaisnot Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un atcelt sodu.

Norādījis, ka līdz ar nepatieso apsūdzību izjukusi laulība, kā arī nevar audzināt savus bērnus, kuriem ir ļoti vajadzīgs un kurus vēlas izaudzināt par labiem un izglītotiem cilvēkiem. Zinot, ka ir nevainīgs, lūdzis dot iespēju pierādīt tiesai un savai ģimenei, ka nav vainīgs. Lūdzis apelācijas instances tiesu noteikt viņam poligrāfa ekspertīzi un pieprasīt konfrontāciju ar /pers. A/.

[5] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedzis Zemgales tiesas apgabala prokuratūras prokurors Aleksandrs Soroka, lūdzot atcelt spriedumu daļā par /pers. B/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta (noziedzīgs nodarījums 2018.gada 11.augustā), daļā par soda noteikšanu un daļā par galīgā soda noteikšanu /pers. B/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

Prokurors lūdzis atzīt /pers. B/ par vainīgu Krimināllikuma 118.panta 2.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā 2018.gada 11.augustā un sodīt viņu ar mūža ieslodzījumu un probācijas uzraudzību uz 3 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu piespriestos sodus daļēji saskaitot, galīgo sodu /pers. B/ noteikt mūža ieslodzījumu ar probācijas uzraudzību uz 4 gadiem.

[5.1] Apelācijas protestā norādīts, ka Zemgales rajona tiesas spriedums tiek pārsūdzēts juridisku un faktisku iemeslu dēļ daļā par /pers. B/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta (noziedzīgais nodarījums 2018. gada 11. augustā) un soda noteikšanu, kā arī daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

Uzskata, ka pirmās instances tiesa nepareizi piemēroja Krimināllikuma pantu, kvalificējot apsūdzētā /pers. B/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu 2018.gada 11.augustā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511. un 512.pantu spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam, tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām, spriedumu pamato ar pierādījumiem, kuri pārbaudīti tiesas sēdē.

Izvērtējot pierādījumus daļā par /pers. A/ un /pers. B/ apsūdzību cietušo /pers. K/ un /pers. H/ slepkavībā, sprieduma 30.lp. tiesa norāda, ka tiesas izmeklēšanā netika gūti pietiekoši pārliecinoši un ticami pierādījumi tam, ka jebkādā veidā apsūdzētais /pers. B/ pamudinājis vai atbalstījis /pers. A//pers. K/ noslepkavošanai vai pats būtu nozieguma izdarītājs; ka tiesas izmeklēšanā neguva apstiprinājumu apsūdzībā norādītais, ka /pers. B/ turpat virtuvē paņēma nazi, iedeva nazi /pers. A/ un norādīja, ka /pers. A/ ir jānoslepkavo /pers. K/, ka, izpildot /pers. B/ norādījumu, /pers. A/ paņēma nazi, izgāja pagalmā, piegāja pie /pers. K/ un nolūkā nonāvēt cietušo vairākas reizes tīši dūra ar nazi krūtīs.

Vienlaikus sprieduma 34.lp. tiesa norāda, ka piedod ticamību apsūdzētā /pers. A/ liecībām, kas ir saskanīgas, viena otru papildina un /pers. A/ liecībās minētās ziņas apstiprinās ar pārējiem tiesas izmeklēšanā gūtiem pierādījumiem.

2018.gada 6.septembrī /pers. A/ liecināja, ka /pers. B/ uzmeta nazi apmēram 25 cm garumā, rokturis aptīts ar zilu lenti, uz galda uz /pers. A/ pusi. /pers. A/ paņēma nazi un izgāja no mājas (lietas 4.sējuma 62.lapa).

2018.gada 11.oktobrī /pers. A/ liecināja, ka /pers. B/ no skapja paņēma nazi un pameta to nazi viņam uz galda, pasakot kaut ko līdzīgu "tu jau zini, ko darīt", tad viņš paņēma nazi un izgāja ārā pagalmā. Kad /pers. K/ gājusi garām, ar nazi sācis viņai durt vairākas reizes. Nazi turējis rokā ar asmeni uz augšu, veicis sitienus uz priekšu, roku iztaisnojot. Izdarījis vairākus dūrienus, gan /pers. K/ stāvot kājās, gan cīnoties uz zemes, centies trāpīt sirdī, iespējams, arī kaklā. Pēc tam nazi atdevis /pers. B/ (lietas 4.sējuma 72.lapa).

[5.2] Lai gan tiesa pareizi secināja, ka apsūdzētā /pers. A/ liecībās nav pretrunu un tās viena otru papildina, vērtējot pierādījumu ticamību un pietiekamību, tiesa atstājusi bez ievērības vairākus nozīmīgus faktus un būtiskus lietas apstākļus.

Apsūdzētie/pers. A/ un /pers. B/ līdz 2018.gada 11.augustam bija pazīstami jau salīdzinoši ilgu laiku. Turklāt šajā laikā viņi divatā personu grupā bija izdarījuši citas personas tīšu slepkavību, tajā skaitā, lietojot nazi, un pēc tās abi divatā izdarīja visas no viņiem atkarīgās un iespējamās darbības, lai slēptu izdarītā noziedzīgā nodarījuma pēdas ar dedzināšanu. Minētos apstākļus un norādītos faktus tiesa atzina par pierādītiem šajā spriedumā. Līdzīgi apstākļi konstatēti, abiem apsūdzētiem izdarot noziedzīgus nodarījumus 2018.gada 11.augustā "/Nosaukums C/".

Ievērojot minēto, ārpus saprātīgām šaubām ir konstatējams vienots apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ nodoms noslepkavot abas personas, kuras tobrīd atradās "/Nosaukums C/", pēc kā slēpt izdarītā noziedzīgā nodarījuma pēdas ar dedzināšanu. Turklāt prokurors norādījis, ka tiesa spriedumā atzina par pierādītu, ka /pers. A/ un /pers. B/, rīkojoties kopīgi un saskaņoti, personu grupā noslepkavoja /pers. H/ un, turpinot noziedzīgās darbības personu grupā, izdarīja /pers. H/ un /pers. K/ līķu apgānīšanu.

Par personas patieso nodomu liecina tās darbība. Turklāt apsūdzētais /pers. A/ savās liecībās norāda gan par konkrētām /pers. B/ darbībām, gan par /pers. B/ teikto viņam attiecībā par /pers. K/ noslepkavošanu. /pers. A/ liecības pirmās instances tiesa atzina par ticamām.

Tādēļ tiesas sprieduma 32.lapā norādītais, ka /pers. A/ subjektīvās liecības, ka viņš saprata /pers. B/ darbības kā norādi rīkoties, nevar tikt atzītas kā darbības, kas liecinātu kaut vai par uzkūdīšanu vai atbalstīšanu izdarīt konkrētu noziegumu – /pers. K/ slepkavību, nav balstīts uz visu lietā iegūto pierādījumu, noskaidroto lietas apstākļu un faktu pilnīgu un vispusīgu izvērtējumu. Minētais norāda arī uz būtiskām pretrunām sprieduma motīvu daļā.

[5.3] Judikatūrā norādīts, ka noziegums kvalificējams pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta kā divu (vai vairāku) personu slepkavība, ja konstatēts vienots nodoms noslepkavot vairāk nekā vienu personu, kas ir galvenais nodarījuma kvalifikācijas nosacījums. Turklāt ir jākonstatē, ka nodoms nogalināt divas vai vairākas personas ir radies līdz nozieguma izdarīšanai vai tā izdarīšanas laikā (*Tiesu prakse krimināllietās par slepkavībām (Krimināllikuma 116.-118.pants) 2009/2010, 118.lp.*).

Vispusīgi un pilnīgi izvērtējot visus lietā iegūtos pierādījumus, noskaidrotos lietas apstākļus un faktus, ārpus saprātīgām šaubām secināms, ka apsūdzētiem /pers. A/ un /pers. B/ bijis vienots nodoms noslepkavot abas cietušās personas un nodoms radies līdz nozieguma uzsākšanai, ka abu apsūdzēto rīcība bija kopīga un saskaņota, tā bija virzīta uz noteikta kopīga mērķa sasniegšanu – /pers. K/ un /pers. H/ noslepkavošanu un izdarītā noziedzīgā nodarījuma pēdu slēpšanu ar dedzināšanu.

[5.4] Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums kā nelikumīgs norādītajās daļās nav atzīstams nedz par tiesisku, nedz pamatotu Kriminālprocesa likuma 511., 512.pantu izpratnē.

[6] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ un viņa aizstāvji zvērināta advokāte Inese Šulte un zvērināts advokāts Artūrs Parfjonovs iesniegtās apelācijas sūdzības uzturēja uz tajās norādītajiem pamatiem, prokurora apelācijas protestu kā nepamatotu lūdza noraidīt.

Zemgales tiesas apgabala prokuratūras prokurors Aleksandrs Soroka apelācijas instances tiesas sēdē savu apelācijas protestu uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem, apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāves apelācijas sūdzības kā nepamatotas lūdza noraidīt.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ sevi par vainīgu neatzina un atteicās sniegt liecības.

Arī apsūdzētais /pers. A/ atteicās sniegt liecības apelācijas instances tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi pierādījumus lietā, izvērtējusi apelācijas sūdzībās un apelācijas protestā minētos argumentus, uzklausījusi apsūdzēto aizstāvju un prokurora viedokļus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka ir pārsniedzami apelācijas sūdzībās un apelācijas protestā izteikto prasību apjoms un ietvari; prokurora apelācijas protests ir daļēji pamatots, bet apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāves apelācijas sūdzības ir nepamatotas, tāpēc pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā:

par **/pers. A/** notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā,

pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā,

pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;

par soda noteikšanu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un pēc 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;

soda noteikšanu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu un galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu,

kā arī daļā par **/pers. B/** notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;

pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;

pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;

par soda noteikšanu /pers. B/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;

galīgā soda noteikšanu /pers. B/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

Atceltajā daļā taisāms jauns spriedums, bet pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[8] Kriminālprocesa likuma 511.panta otrā daļa noteic, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam, bet 512.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām.

Kriminālprocesa likuma 562.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izmeklēšana un tiesas debates apelācijas instances tiesā notiek sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomā un ietvaros, kurus nedrīkst pārsniegt, izņemot gadījumus, kad apelācijas instances tiesai rodas šaubas par pirmās instances tiesas konstatēto apsūdzētā, dalībnieku vai līdzdalībnieku vainu vai atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Ņemot vērā norādīto, izvērtējot pierādījumus lietā, uzklausot apsūdzēto, aizstāvju un prokurora viedokli, Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa nav pietiekami rūpīgi, vispusīgi un objektīvi pārbaudījusi un novērtējusi kriminālietā savāktos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tāpēc nonākusi pie aplamiem secinājumiem par katra apsūdzētā lomu un konkrētām noziedzīgām darbībām katrā no noziedzīgajiem nodarījumiem 2018.gada 26.jūnijā un 2018.gada 11.augustā.

[9] Apelācijas instances tiesa sniedz jaunu noziedzīgo nodarījumu aprakstu sprieduma atceltajā daļā.

[9.1] /pers. A/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tās izdarīja līķa apgānīšanu.

/pers. B/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja citas personas tīšas prettiesiskas nonāvēšanas (slepkavības) mēģinājumu un atbalstīja līķa apgānīšanu.

Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos apstākļos.

2018.gada 25.jūnija vēlā vakarā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā /adrese A/, /pers. A/ un /pers. B/ atrodoties alkohola ietekmē, alkoholisko dzērienu lietošanas laikā ar cietušo /pers. J//pers. B/ skaļi norādīja /pers. A/ uz viņaprāt nepieņemamiem /pers. J/ izteikumiem un izprovocēja /pers. A/ strīdu ar /pers. J/.

Kad /pers. A/ ar /pers. J/ bija sastrīdējušies, /pers. B/ noteica, ka visiem trijiem tagad naktī jābrauc uz laukiem, kur jāizguļas, lai no rīta varētu strādāt. /pers. B/ ar savu automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, aizveda /pers. A/ un /pers. J/ no /vieta/ uz laukiem, visi trīs automašīnas salonā turpināja lietot alkoholiskos dzērienus. Alkohola lietošanas laikā automašīnā /pers. B/ turpināja provocēt /pers. A/ strīdu ar /pers. J/. Kad /pers. A/ strīda laikā pielietoja pret cietušo vardarbību, /pers. B/ noteica, ka vedīs /pers. J/ pie sev pazīstama ārsta, kur cietušais saņems medicīnisko palīdzību.

/pers. B/ un /pers. A/ aizveda /pers. J/ uz /pers. B/ zināmu neapdzīvotu māju /Nosaukums A/ /adrese B/. Izkāpuši no automašīnas, /pers. B/ un /pers. A/ ieveda /pers. J/ mājās /Nosaukums A/ un istabā abi vienlaikus uzbruka cietušajam. Darbojoties kopīgi un saskaņoti, nolūkā nonāvēt cietušo /pers. J/, /pers. B/ un /pers. A/ katrs izdarīja vairākus sitienus ar dūrēm viņam pa ķermeni, seju un galvu, no kā cietušais nokrita uz grīdas. Uz grīdas guļošajam cietušajam /pers. A/ sita pa galvu ar turpat atrasto spoguli, līdz spogulis saplīsa, pēc tam turpat paņēma ķieģeli un sita ar to cietušajam pa galvu. Vienlaikus pie guļošā /pers. J/ piegāja /pers. B/, ar vienu roku saķēra cietušo aiz matiem, pacēla viņa galvu un ar nazi pārvilka cietušajam pa kaklu. Pēc tam pie cietušā piegāja /pers. A/ un vairākas reizes sita viņam pa galvu ar laukakmeni.

Cietušā sišana turpinājās ilgu laiku, /pers. A/ un /pers. B/ vairākas reizes sita cietušajam gan ar dūrēm, gan ar apsūdzībā norādītiem priekšmetiem

gan abi reizē, gan pārmaiņus. Pret viņu pielietotās vardarbības laikā /pers. J/ atradās pie samaņas, kliedza no sāpēm un lūdza pārtraukt sišanu. Neskatoties uz cietušā lūgumiem, /pers. B/ un /pers. A/ apzināti, nolūkā sagādāt sevišķas fiziskas ciešanas, turpināja mērķtiecīgi sist cietušo līdz brīdim, kamēr viņš palika nekustīgs un vairs neizrādīja redzamas dzīvības pazīmes. /pers. B/ un /pers. A/, būdami subjektīvi pārliecināti par /pers. J/ noslepkavošanu, uzkrāva cietušajam virsū mājas istabā atrodošās mēbeles, atstāja nozieguma vietu un atgriezās /adrese A/.

2018.gada 26.jūnijā /adrese A/ /pers. B/ un /pers. A/ izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā nolūkā slēpt /pers. J/ slepkavības pēdas nolēma sadedzināt cietušā līķi nozieguma izdarīšanas vietā – neapdzīvotās mājās /Nosaukums A/, proti, nolēma izdarīt cietušā līķa apgānīšanu.

Lai īstenotu kopīgo nodomu, /pers. B/ nolūkā to atbalstīt degvielas uzpildes stacijā /vieta/ iegādājās benzīnu un pēc plkst.23 kopā ar /pers. A/ ar /pers. B/ automašīnu /TL marka/ aizbrauca uz /Nosaukums A/. /pers. B/ palika automašīnā ceļa malā un novēroja apkārtni, bet /pers. A/, paņemot līdzi pudeli ar benzīnu, aizgāja līdz neapdzīvotām mājām /Nosaukums A/. Ienākot istabā, /pers. A/ pārliecinājās, ka /pers. J/ atrodas zem uzkrautajām mēbelēm turpat, kur tika atstāts iepriekšējā naktī, aplēja cietušo un viņam virsū uzkrautās mēbeles ar līdzpaņemto benzīnu un tīši aizdedzināja istabu nolūkā slēpt izdarīto slepkavību un apgānīt cietušā līķi. Pārliecinoties, ka māju /Nosaukums A/ iekštelpās sākusies degšana, /pers. B/ un /pers. A/ ap pusnakti aizbrauca no nozieguma vietas.

Cietušā/pers. J/ nāve iestājās 2018.gada 27.jūnijā /pers. A/ tīši izraisītā ugunsgrēka laikā no saindēšanās ar tvana gāzi.

Tādējādi/pers. A/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. J/ slepkavību, pēc kuras izdarīja cietušā līķa apgānīšanu.

Ar šīm savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 117.panta 4., 5., 10.punktā.

Tādējādi /pers. B/ izdarīja slepkavības personu grupā ar sevišķu cietsirdību mēģinājumu un cietušā līķa apgānīšanas atbalstīšanu.

Ar šīm savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 117.panta 4., 10.punktā, 20.panta ceturtajā daļā un 117.panta 5.punktā.

[9.2] /pers. A/ ar dedzināšanu izdarīja svešas mantas tīšu iznīcināšanu, bet /pers. B/ atbalstīja svešas mantas tīšu iznīcināšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu, šādos apstākļos.

2018.gada 26.jūnija vakarā pēc plkst.23 /pers. B/ un /pers. A/ nolūkā slēpt iepriekšējās dienas vakarā personu grupā izdarīto /pers. J/ slepkavību, būdami subjektīvi pārliecināti, ka ir to izdarījuši, nolēma nodedzināt mājas /Nosaukums A/.

Šim nolūkam abi paņēma līdzi /pers. B/ /vieta/ degvielas uzpildes stacijā nopirkto benzīnu un ar /pers. B/ piederošo automašīnu /TL marka/ aizbrauca līdz SIA /Nosaukums B/ piederošam nekustamam īpašumam /Nosaukums A/ /adrese B/.

/pers. B/ palika automašīnā ceļa malā un novēroja apkārtni, bet /pers. A/ ar benzīna pudeli aizgāja līdz neapdzīvotām mājām /Nosaukums A/, iegāja istabā un aplēja ar benzīnu /pers. J/ un viņam virsū uzkrautās mēbeles, un tīši aizdedzināja istabu. Pārliecinoties, ka mājas iekštelpās sākusies degšana, /pers. A/ un /pers. B/ ap pusnakti aizbrauca no nozieguma vietas.

Ar šīm darbībām tīši izraisītā ugunsgrēka rezultātā dzīvojamās mājas /Nosaukums A/ pilnībā nodega, tādējādi ar tīšu dedzināšanu tika iznīcinātas SIA /Nosaukums B/ piederošas mājas /Nosaukums A/ 857 *euro* vērtībā.

Ar šīm savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā, bet /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 20.panta ceturtajā daļā un 185.panta otrajā daļā.

[9.3] /pers. A/ viens un personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja divu personu tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tam izdarīja līķu apgānīšanu, bet /pers. B/ uzkūdīja izdarīt citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību), kā arī personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tam izdarīja līķu apgānīšanu, šādos apstākļos.

2018.gada 11.augusta vakarā ap plkst.22, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā /adrese C/ mājās /Nosaukums C/, /pers. B/ un /pers. A/ atrodoties alkohola ietekmē, pēc kopīgas alkohola lietošanas ar cietušajiem /pers. H/ un /pers. K/ mājas virtuvē izcēlās strīds ar /pers. K/, kura laikā /pers. K/ izgāja pagalmā, bet /pers. B/ no virtuves plaukta paņēma nazi un nolika to priekšā /pers. A/ uz galda, tādējādi uzkūdīja viņu izdarīt /pers. K/ slepkavību.

/pers. A//pers. B/ darbības saprata kā signālu rīkoties, paņēma nazi un izgāja pakaļ /pers. K/ pagalmā, piegāja pie viņas un nolūkā nonāvēt vairākas reizes tīši dūra viņai ar nazi krūtīs, vēderā un mugurā, pavisam izdarot ne mazāk kā divdesmit četrus tīšus dūrienus ar nazi, no kā nozieguma vietā laikā no dažām minūtēm līdz pāris minūšu desmitiem iestājās cietušās nāve.

Ar šīm /pers. A/ darbībām /pers. K/ tika nodarīti miesas bojājumi: 3 durti griezti ievainojumi vēdera priekšsienas augšējā kvadrantā, caur vēdera priekšsienu ejoši vēderplēves dobumā ar aknu bojājumiem, 16 durti griezti ievainojumi krūšu kurvja priekšsienā, caur ribāju ejoši abos pleirālajos un sirds somiņas dobumos ar abu plaušu un sirds bojājumiem, 5 durti griezti ievainojumi krūšu kurvja mugurēji labajā pusē, caur ribāju ejoši labajā pleiras dobumā ar labās plaušas bojājumiem, kas pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kā bīstami dzīvībai un bija tieši cēloniski saistīti ar cietušās nāves iestāšanos. /pers. K/ nāve iestājās nozieguma izdarīšanas vietā laikā no dažām minūtēm līdz pāris minūšu desmitiem pēc norādīto miesas bojājumu nodarīšanas no multipli durti grieztiem krūšu kurvja un vēdera ievainojumiem ar ribāja, sirds, abu plaušu, aknu bojājumiem, kas radīja masīvu iekšējo asiņošanu un sarežģījās ar iekšējo orgānu mazasinību.

Pēc /pers. K/ nonāvēšanas /pers. A/ atdeva nazi /pers. B/.

Turpinot noziedzīgās darbības, pēc tam, kad /pers. A/ bija nonāvējis /pers. K/, /pers. B/ un /pers. A/ nolūkā izdarīt /pers. H/ slepkavību iegāja mājas istabā, kur tobrīd gultā gulēja cietušais. /pers. A/ piegāja pie cietušā tā galvas pusē un ar rokām saķēra abas /pers. H/ rokas. Vienlaikus /pers. B/ vispirms ar dūri ne mazāk kā vienu reizi tīši spēcīgi iesita /pers. H/ pa galvu kreiso deniņu rajonā, nodarot cietušajam trulu slēgtu galvas traumu ar asinsizplūdumu uz galvas ādas muskuļu lēvera iekšējās virsmas kreiso deniņu rajonā un kreisajā deniņu muskulī, asinsizplūdumu zem cietā smadzeņu apvalka ap kreisās smadzeņu puslodes izliektajām virsmām, difūzi ap smadzenītēm, perēkļainiem asinsizplūdumiem zem mīkstajiem smadzeņu apvalkiem ap kreisās smadzeņu puslodes izliektajām virsmām, ap smadzenīšu mandelīšu mugurējām virsmām un labo pakauša daivu, kas pieskaitāma smagiem, dzīvībai bīstamiem miesas bojājumiem.

Turpinot īstenot kopīgu nodomu noslepkavot /pers. H/, /pers. B/ ar nazi izdarīja ne mazāk kā 3 tīšus dūrienus cietušajam sejā un kaklā, ar ko nodarīja durti-grieztu caurejošu ievainojumu kreisā vaiga apvidū, griezto ādas un mīksto audu brūci ar zemādas asinsizplūdumu kreisā pieauss rajonā, tas ir, miesas bojājumus, kas pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas parasti izraisa īslaicīgu veselības traucējumu no 7 dienām līdz 21 dienai, kā arī nodarīja durti-grieztu ievainojumu kakla priekšējā virsmā kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, kopējās miegartērijas un jūga vēnas šķērsbojājumiem, kas pieskaitāms smagiem miesas bojājumiem, kā bīstams dzīvībai un atradās tiešā cēloniskā sakarībā ar cietušā /pers. H/ nāves iestāšanos.

Lai gan apsūdzētie nepārliecinājās par /pers. H/ nāves iestāšanos, nolūkā slēpt /pers. K/ un /pers. H/ slepkavību pēdas un apgānīt cietušo līķus /pers. B/ un /pers. A/ nolēma nodedzināt nekustamā īpašuma /Nosaukums C/ ēkas. Garāžā pie mājas /pers. B/ atrada kannu ar dīzeļdegvielu, no virtuves krāsns atnesa skaliņus uz kūti un uz garāžu, aplēja garāžā esošo gultu ar dīzeļdegvielu un aizdedzināja segu, ar kuru bija pārklāta gulta garāžā. Tad /pers. A/ aplēja ar dīzeļdegvielu /pers. K/ līķi un kopā ar /pers. B/ ievilka cietušās līķi mājas priekšnamā. Mājas istabā vispirms /pers. A/ aplēja ar dīzeļdegvielu /pers. H/ un aizdedzināja gultas segu. Nolūkā paātrināt degšanu /pers. B/ novilka /pers. H/ uz grīdas, blakus cietušajam salika skaliņus, uzkrāva cietušajam virsū mēbeles un aizdedzināja istabu.

Sākoties degšanai istabā, /pers. H/ sāka skaļi vaidēt. /pers. B/ un /pers. A/ dzirdēja cietušā vaidus un apzinājās, ka cietušais tiek dedzināts dzīvs,

proti, nogalinot /pers. H/, /pers. A/ un /pers. B/ rīkojās ar sevišķu cietsirdību.

Dedzināšanas rezultātā /pers. H/ tika nodarīti termiski sejas, kakla, ķermeņa, abu roku un kreisā augšstilba apdegumi, kas aizņem ap 15-20% no kopējās ķermeņa virsmas un šie miesas bojājumi, atsevišķi ņemti, pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas dzīvam cilvēkam izraisa ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas. Turklāt mēreni izteikts kvēpu daļiņu sakopojums elpceļos norāda, ka /pers. H/ termiskie apdegumi radušies īsi pirms nāves, viņam dzīvam esot, un, iespējams, arī sekojošā pēcnāves periodā.

Cietušā/pers. H/ nāve iestājās nozieguma izdarīšanas vietā laikā no dažām minūtēm līdz pāris minūšu desmitiem pēc miesas bojājumu nodarīšanas no durti-griezta ievainojuma kakla priekšējā virsmā kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, kopējās miegartērijas un jūga vēnas pilniem šķērsbojājumiem, kas radīja masīvu ārēju asiņošanu un sarežģījās ar iekšējo orgānu akūtu mazasinību.

/pers. B/ un /pers. A/ pirms plkst.23, pārliecinoties, ka degšana māju /Nosaukums C/ iekštelpās sākusies, nolaupīja cietušajam /pers. H/ piederošus velosipēdus un aizbrauca no noziegumu vietas.

Tādējādi /pers. A/ noslepkavoja /pers. K/ un personu grupā ar /pers. B/ ar sevišķu cietsirdību noslepkavoja /pers. H/, pēc kā izdarīja abu cietušo līķu apgānīšanu.

Ar šīm savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 118.panta 2.punktā.

Tādējādi /pers. B/ uzkūdīja /pers. A/ izdarīt /pers. K/ slepkavību un personu grupā ar /pers. A/ ar sevišķu cietsirdību noslepkavoja /pers. H/, pēc kā izdarīja cietušo līķu apgānīšanu.

Ar šīm savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 118.panta 2.punktā.

[10] Pirmās instances tiesā apsūdzētais /pers. A/ savu vainīgumu tam inkriminēto darbību izdarīšanā atzina pilnībā, bet apsūdzētais /pers. B/ neatzina.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ katrs palika pie sava iepriekš paustā viedokļa un izmantoja tiesības neliecināt.

[11] Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ katra vainīgums apelācijas instances tiesas norādītajā apjomā apstiprinās ar krimināllietā savāktajiem, pirmās instances tiesas sēdē un apelācijas instances tiesas sēdē pārbaudītajiem, analizētajiem un novērtētajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā. Nekādi jauni apstākļi, kas nebūtu bijuši zināmi pirmās instances tiesai, apelācijas instances tiesas sēdē neatklājās. Lietā nav konstatēti arī tādi Kriminālprocesa likuma pārkāpumi, kas varētu liegt tiesai pieņemt pamatotu un likumīgu spriedumu.

Tomēr pēc pierādījumu pārbaudes un novērtēšanas apelācijas instances tiesa nonāk pie atšķirīgiem secinājumiem par katra apsūdzētā lomu un konkrēto darbību novērtējumu katrā no noziedzīgajiem nodarījumiem.

[12] Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka Zemgales rajona tiesas spriedumā ir objektīvi atspoguļoti un atreferēti krimināllietā savāktie pierādījumi attiecībā uz 2018.gada 25.jūnijā izdarīto noziedzīgo nodarījumu: apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas izmeklēšanā pašrocīgi rakstītās un sniegtās liecības, cietušā un vienlaikus cietušās /pers. C/ pārstāvja /pers. I/ liecības, liecinieku /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/ liecības, kā arī rakstveida pierādījumi – dzīvokļa /adrese A/ apskates protokols un izņemto mantu apskates protokols ar fototabulām (1.sējuma 90.-134.lapa), informācija par transportlīdzekli *TL marka/* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (1.sējuma 149.lapa), 2018.gada 27.jūnija akts par ugunsgrēku Nr./numurs/ un uzziņa (3.sējuma 8.,65.-66.lapa), notikuma vietas /adrese B/ apskates protokols, notikuma vietas papildus apskates protokoli un fototabulas (3.sējuma 9.-27.,29.-37.lapa), Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 14.augusta eksperta atzinums (mirušā tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr./numurs/ (3.sējuma 46.-47.lapa), Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 4.oktobra eksperta atzinums (mirušā tiesu medicīniskā ekspertīze papildus pie Nr./numurs/) (3.sējuma 49.-50.lapa), LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 23.oktobra ekspertu atzinums par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (3.sējuma 56.lapa), LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 1.decembra ekspertu atzinums par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (3.sējuma 59.lapa), /pers. B/ paskaidrojums policijas /amats/ /pers. J/ meklēšanas lietā (3.sējuma 133.lapa), elektronisko sakaru operatoru dati par laiku no 2018.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 27.jūnijam (3.sējuma 155.-168.lapa).

[13] Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzēto noziedzīgās darbības 2018.gada 25.jūnijā kvalificējamas /pers. A/ pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5., 10.punkta, bet /pers. B/ pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 117.panta 4., 10.punkta, 20.panta ceturtās daļas un 117.panta 5.punkta, jo /pers. A/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. J/ tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tās izdarīja līķa apgānīšanu, bet /pers. B/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. J/ tīšas prettiesiskas nonāvēšanas (slepkavības) mēģinājumu un atbalstīja līķa apgānīšanu.

[14] Pirmās instances tiesas spriedumā pamatoti norādīts, ka Krimināllikuma 117.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objekts ir cilvēka dzīvība. No objektīvās puses slepkavība ir prettiesiska citas personas nonāvēšana, kas var tikt izdarīta ar aktīvu darbību vai bezdarbību. Slepkavība ir prettiesiska iedarbība uz dzīvu cilvēku un uzskatāma par pabeigtu ar cietušā nāves iestāšanās brīdi. Turklāt ir nepieciešams konstatēt cēloņsakarību – objektīvā saikne starp vainīgās personas nodarījumu (darbībām) un kaitīgajām sekām – cietušā nāves iestāšanos *(U.Krastiņš. V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Otrā daļa.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 227.-232.lpp.).*

[14.1] Pirmstiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. A/ liecinājis, ka /vieta/ dzīvoklī izcēlies strīds, jo /pers. J/ slikti izteicies par viņa draudzeni. Pāris reizes ar dūri iesitis /pers. J/ pa seju jau /vieta/, pēc tam, jau atrodoties /pers. B/ automašīnā mežā, ar nazi iedūris viņam labajā kājā. /pers. B/ teicis, ka jābrauc pie pazīstama ķirurga. Atņēmuši /pers. J/ mobilo telefonu, jo viņš gribējis zvanīt uz 112. Braukuši no meža līdz pamestai mājai, paņēmis /pers. J/ aiz apkakles un ievedis mājā, kur abi ar /pers. B/ sākuši viņu sist. /pers. B/ iesitis /pers. J/ pa vēderu, viņam notikusi defekācija. /pers. B/ izgājis, bet viņš turpinājis cietušajam sist gan ar dūrēm pa seju, gan ar ķieģeli, kurš saplīsis, pa galvas mataino daļu, gan arī ar spoguli, kurš saplīsis.

Teicis /pers. B/, ka jāved cietušais uz slimnīcu vai līdz ceļam, kur garām brauks mašīnas, bet /pers. B/ pateicis, ka tādu smirdīgu nekur nevedīs. Tad /pers. B/ atgriezies ar reģipša nazi, vispirms iesitis /pers. J/ dažas reizes, tad aiz matiem pacēlis un dažas reizes novilcis viņam pa kaklu, viņš sācis kliegt. Tad atkal /pers. A/ iesitis /pers. J/ ar laukakmeni pa galvu un tas vairs nav kustējies. Uzmetis viņam virsū gultu, skapjus, kokmateriālus. Akmeni, ar ko sitis, ielicis mašīnā un pa ceļam izmetis, saplēsto spoguli izmetis pie saimniecības ēkas, pa ceļam izmetis arī cietušā mobilo telefonu. Pēc tam abi ar /pers. B/ aizbraukuši uz /vieta/ pārnakšņot, bet otrā rītā /pers. B/ ierosinājis nodedzināt māju, lai nebūtu pierādījumu. /pers. B/ iegādājies degvielu, vēlu vakarā ar savu automašīnu aizvedis viņu uz pamesto māju, pats palicis mašīnā, bet viņš apskatījies, ka /pers. J/ atrodas turpat, uzlējis virsū uz dīvāna un mēbelēm benzīnu un aizdedzinājis māju.

[14.2] Apsūdzētais /pers. B/ tiesas izmeklēšanā liecinājis pretēji /pers. A/ liecībām, ka iemesls /pers. A/ strīdam ar /pers. J/ bijis, ka /pers. J/ teicis, ka /pers. A/ smird, jo nekad nemazgājas. /pers. A/ saskaities, iesitis un iespēris /pers. J/. Lai izbeigtu kautiņu, teicis, ka jābrauc uz mežu, varēs gulēt mašīnā un no rīta strādāt. Mežā mašīnā /pers. A/ un /pers. J/ lietojuši alkoholu, ēduši vistu. Atkal /pers. J/ teicis, ka /pers. A/ smirdot, tajā brīdī /pers. A/ iedūris /pers. J/ kājā ar kaut ko asu. Apskatījis /pers. J/ kāju un teicis, ka viņš jāved pie ārsta, /pers. A/ teicis, ka nebūs nekāda ārsta, sācis draudēt, lai

padomājot par savu ģimeni. Pateicis /pers. A/ un /pers. J/, ka abus vedīs uz vilcienu. Līdz vilcienam bijis laiks, braukuši uz /vieta/ pusi, tur 9 km attālumā bijusi vēl viena dzelzceļa stacija. /pers. A/ pamanījis māju, teicis, ka tur varot pagulēt un sagaidīt vilcienu. /pers. A/ ar /pers. J/ iegājuši mājā, pēc laika arī viņš iegājis, redzējis, ka /pers. A/ ar kājām spārda uz zemes guļošo /pers. J/, metis virsū akmeni vai ķieģeli. Gribējis braukt prom, bet /pers. A/ jau stāvējis uz ceļa. Apstājies, /pers. A/ iekāpis mašīnā, baidījies viņam kaut ko teikt. Tāpēc, ka baidījies no /pers. A/, par notikušo ar /pers. J/ policijai nav ziņojis.

[14.3] Pēc apsūdzēto sniegto liecību izvērtēšanas Zemgales apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka apsūdzētais /pers. B/, apzinoties savas rīcības prettiesiskumu, noziedzīgā nodarījuma smagumu un iespējamās sekas, cenšas noklusēt lietā nozīmīgus apstākļus un sagrozīt faktiskos apstākļus atbilstoši savai izvēlētai aizstāvības pozīcijai, lai izvairītos no kriminālatbildības un soda par izdarīto. Viņa liecības ir vērstas uz sev labvēlīgāku procesa iznākumu, šaubu radīšanu par savu vainīgumu un vainīguma novelšanu uz līdzapsūdzēto, - par to liecina /pers. B/ paskaidrojumi /pers. J/ meklēšanas lietā, meli cietušā tuviniekiem par viņa pazušanas apstākļiem. /pers. B/ nav spējis ticami izskaidrot, kāpēc pēc /pers. J/ noslepkavošanas par noziegumu nav ziņojis policijai, bet turpinājis kopā ar /pers. A/ lietot alkoholu, braukt pie /pers. A/ un viņa paziņām ciemos uz /vieta/, iegādāties par saviem līdzekļiem veikalā pārtiku un alkoholu, - tas liecina par to, ka /pers. B/ nebija bail no /pers. A/.

Apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem, kas pamatoti nav ticējusi /pers. B/ liecībām, jo tās nav apstiprinājis neviens cits pierādījums lietā - lietā iegūtie pierādījumi neapstiprina apsūdzētā /pers. B/ versiju par notikumiem 2018.gada 25. un 26.jūnijā. Turklāt apsūdzētais /pers. A/ sniedzis liecības pirms /pers. B/, un viņam nebija iemesla atzīties noziedzīgās darbībās, ko viņš nebija darījis.

Pirmās instances tiesa pamatoti piedevusi ticamību apsūdzētā /pers. A/ liecībām, novērtējot tās kā visumā saskanīgas un vienai otru papildinošas.

[14.4] Objektīvi vērtēta arī /pers. A/ liecība, kurā viņš uzņēmies visu vainu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, pamatoti piedodot ticamību šo liecību loģiskam izskaidrojumam, ko pierāda /pers. A/ vēstule mātei (6.sējuma 122.lapa). No vēstules izriet, ka /pers. B/ piedāvājis viņam un viņa mātei palīdzēt finansiāli, ja /pers. A/ viens uzņemsies visu vainu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Taču, tā kā finansiāli /pers. B/ nav palīdzējis, /pers. A/ nolēmis turpmāk liecināt par faktiskajiem apstākļiem, kādos viņi abi ar /pers. B/ izdarījuši noziedzīgos nodarījumus.

[14.5] Apsūdzētā/pers. A/ liecību patiesumu apstiprina arī rakstveida pierādījumi un liecinieku liecības, kas sakrīt ar liecībās norādīto: 2018.gada 15.augustā notikuma vietas apskates protokolā fiksētais, ka apdegušais vīrieša līķis atrodas mājas iekšienē, notikuma vietā atrasti sadegušu grāmatu, žurnālu fragmenti, apavu daļas un apdedzis nazis ar 23cm kopgarumu un 12,5 cm spala garumu.

Liecinieks/pers. S/ apliecinājis, ka māja aizdedzināta no iekšpuses, uguns izplatījusies no iekšpuses uz āru. Sakrīt arī /pers. A/ norādītais laiks, ka viņi atkārtoti "/Nosaukums A/" ieradušies īsi pirms pusnakts, lai aizdedzinātu māju. Par ugunsgrēka izcelšanās laiku liecinājuši liecinieki /pers. T/, /pers. S/, /pers. A0/, /pers. P/, /pers. Z/, tas sakrīt arī ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzziņā un shēmā norādīto.

2018.gada 25.oktobra apskates protokolā fiksēts, ka /pers. A/ norādītajā vietā pie saimniecības ēkas kreisajām priekšpuses durvīm izņemtas četras spoguļa lauskas.

No Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 14.augusta eksperta atzinuma zināms, ka neatpazītā vīrieša nāve varēja iestāties 2018.gada 27.jūnijā no saindēšanās ar tvana gāzi. Neatpazītā vīrieša urīnā konstatētas 3,18 promiles etilspirta, kas apliecina /pers. A/ liecības par to, ka viņš, /pers. J/ un /pers. B/ šajā vakarā kopīgi lietojuši alkoholu.

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 1.decembra eksperta atzinuma par papildus komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu redzams, ka neatpazītais vīrieša līķis ir /pers. J/.

No Elektronisko sakaru operatoru datiem par laiku no 2018.gada 25.jūnija līdz 2018.gada 27.jūnijam izriet, ka 2018.gada 26.jūnijā ap plkst.23.49 /pers. A/ un /pers. B/ lietojuši savus mobilos telefonus vietā, kur 2018.gada 27.jūnijā pēc ugunsgrēka ticis atrasts /pers. J/ līķis.

Liecinieces/pers. G/ un /pers. AA/ liecinājušas, ka /pers. A/ viņām stāstījis, ka kopā ar /pers. B/ /vieta/ nogalinājuši cilvēku, taču liecinieces tam nav noticējušas, tāpēc nav griezušās policijā.

Cietusī /pers. C/pirmstiesas izmeklēšanā liecinājusi, ka meklējuši dēlu /pers. J/ /vieta/. /pers. B/ bijis nervozs, stāstījis, ka /pers. J/ esot iesēdies tumšā džipā un kaut kur aizbraucis, mantas palikušas /vieta/, esot vēlāk redzējis viņu pie stacijas lietojam alkoholu. Lieciniecei stāstītais licies aizdomīgs, jo dēla mantās darba jakā atradusi inhalatoru, bez kura viņš nekur nav devies, maku un dokumentus. /pers. B/ dīvaini pateicis, ka tie, kas pazūd /vieta/, biežāk tiek atrasti miruši nekā dzīvi.

Šīs liecinieces liecības norāda uz pretrunu ar /pers. B/ liecībām, ka viņš /pers. J/ un /pers. A/ vedis uz mežu, lai no rīta sāktu strādāt. Cietušā darba jaka ar inhalatoru kabatā bijusi atstāta mājā, kas liecina par to, ka nav bijušas nekādas sarunas par došanos uz mežu strādāt. Analoģiski ar cietušo /pers. C/ tiesas izmeklēšanā liecinājis arī cietušās pārstāvis – miruša pusbrālis /pers. I/.

Ne tikai cietušā /pers. J/, bet arī apsūdzētā /pers. A/ darba drēbes tikušas izņemtas /vieta/ dzīvoklī /adrese A/, ko apliecina dzīvokļa apskates protokolā un fototabulās fiksētais. No liecinieka /pers. U/ liecībām zināms, ka šis dzīvoklis pieder viņa sievai un tajā laikā tajā dzīvojis /pers. B/.

No liecinieces /pers. AA/ liecinātā zināms, ka /pers. A/ iepazinies /pers. B/ 2-3 mēnešus pirms notikušā, strādājis pie viņa mežā /vieta/, bijis ļoti pakļauts viņam, finansiāli atkarīgs, kļuvis naidīgs. Lieciniece no /pers. A/ stāstītā sapratusi, ka viņi ar /pers. B/ divatā nogalinājuši /pers. J/.

Par to, ka /pers. A/ bijis finansiāli atkarīgs no viņa, liecinājis pats /pers. B/, kurš 2018.gada 24.jūnijā izmaksājis /pers. A/ un /pers. J/ avansu, veikalā iegādājies produktus un alkoholu. /pers. A/ un /pers. J/ dzīvojuši pie viņa /vieta/ dzīvoklī un strādājuši viņa mežā, viņš abus vadājis ar savu automašīnu uz darbu.

Par laiku 2018.gada 26.jūnijā pēc plkst.23.30, kad aizdedzinātas pamestās mājas "/Nosaukums A/", kurā atradies /pers. J/ līķis, liecinājuši ne tikai apsūdzētie, bet arī liecinieki /pers. A0/, /pers. Z/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, kas sasaucas ar aktā par ugunsgrēku norādīto, notikuma vietas apskatē konstatēto un ekspertu atzinumos secināto, ka atrastais vīrieša līķis ir /pers. J/.

[14.6] Par konkrētā notikuma apstākļiem un katra lomu tajā apsūdzētie liecinājuši atšķirīgi, taču pirmās instances tiesas spriedumā analizētas pretrunas līdzapsūdzēto liecībās, pamatoti atzīstot, ka /pers. B/ savās liecībās sagrozījis un noklusējis notikuma faktiskos apstākļus, lai izvairītos no atbildības un soda par izdarīto, un ticamākas ir /pers. A/ liecības, ciktāl tās apstiprinās ar citiem objektīviem pierādījumiem lietā.

Pirmās instances tiesas secinājumu pārvērtēšanai nav pamata.

[15] Krimināllikuma 117.panta 4., 5., 10.punktā paredzēta kriminālatbildība par slepkavību pastiprinošos apstākļos, tas ir, par slepkavību, ja tā izdarīta ar sevišķu cietsirdību, pēc tās izdarīta līķa apgānīšana un to izdarījusi personu grupa.

Tiesību teorijā atzīts, ka noziedzīga nodarījuma subjektīvā puse ir noziedzīgu nodarījumu izdarījušas personas (nodarījuma subjekta) psihiskā darbība, kas tieši saistīta ar viņas izdarīto (nodarījuma objektīvajām pazīmēm), un tā apvieno vienotā veselā personas psihiskās darbības intelektuālos un gribas procesus (*U. Krastiņš. Noziedzīga nodarījuma sastāvs un nodarījuma kvalifikācija. Teorētiskie aspekti. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 127.lpp.*).

Latvijas Republikas Augstākā tiesa atzinusi, ka, noskaidrojot vainīgo nodoma saturu, jāpamatojas uz izdarītā noziedzīgā nodarījuma apstākļu kopumu, īpaši ņemot vērā nodarījuma izdarīšanas veidu un rīkus, brūču un citu miesas bojājumu daudzumu, raksturu un lokalizāciju, vainīgā noziedzīgo darbību pārtraukšanas iemeslu un viņa rīcību pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, kā arī izvērtējot vainīgā un cietušā iepriekšējo izturēšanos, viņu

attiecības pirms nodarījuma izdarīšanas un citus apstākļus, kas var liecināt par vainīgā nodomu (skat. *Augstākās tiesas apkopojuma "Tiesu prakse krimināllietās par slepkavībām"(2009./2010.gads) 1.3.punktu*).

Latvijas Republikas Augstākā tiesa atzinusi arī, ka uz vainīgā tiešu nodomu attiecībā pret nāvi var norādīt dzīvībai izteikti bīstama veida, rīku un līdzekļu, piemēram, nāvējoša fiziska spēka, aukstā ieroča, asa vai smaga priekšmeta un tamlīdzīga noziedzīga rīka, kas tūlīt spēj sagādāt nāvi, izmantošana (skat. *Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2019.gada 11.septembra lēmumu lietā Nr.SKK-642/2019*).

Krimināllikuma 8.panta otrā daļa noteic, ka, nosakot noziedzīga nodarījuma izdarījušas personas vainas formu, jākonstatē šīs personas psihiskā attieksme pret noziedzīgā nodarījuma objektīvajām pazīmēm.

[16] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētais /pers. A/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. J/ tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tās izdarīja līķa apgānīšanu, bet apsūdzētais /pers. B/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. J/ tīšas prettiesiskas nonāvēšanas (slepkavības) mēģinājumu un atbalstīja līķa apgānīšanu, šādu apsvērumu dēļ.

[16.1] Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ 2018.gada 25.jūnijā kopā personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja tīšas pret cietušo /pers. J/ vērstas darbības – sitienus un spērienus ar rokām, kājām un dažādiem priekšmetiem nolūkā noslepkavot viņu.

Kā pamatoti norādīts pirmās instances tiesas spriedumā, slepkavība, kas izdarīta ar sevišķu cietsirdību, ir slepkavība pastiprinošos apstākļos, savukārt cietsirdība ir ētikas kategorija, kas izpaužas līdzjūtības trūkumā un vienaldzībā pret citu ciešanām. Ņemot vērā, ka ikviena slepkavība, izņemot citas personas nonāvēšanu aiz līdzcietības, lai atbrīvotu šo personu no slimības izraisītajām ciešanām, ir vērtējama kā cietsirdības izpausme, likumdevējs kvalificētas slepkavības sastāvā lieto jēdzienu „sevišķa cietsirdība", kas ir juridiska kategorija, ko konstatē tiesa, ņemot par pamatu medicīniskos un juridiskos kritērijus.

Par sevišķu cietsirdību vai liecināt slepkavības veids un paņēmieni, kuri, vainīgajam to apzinoties, bijuši saistīti ar sevišķu fizisku ciešanu sagādāšanu cietušajam. Tādējādi ir būtiski ne tikai konstatēt pašu sevišķas cietsirdības faktu (objektīvais kritērijs), bet arī vainīgās personas subjektīvo attieksmi pret izvēlēto slepkavības veidu un paņēmieniem (subjektīvais kritērijs), proti, vainīgā apzināšanos, ka, atņemot citai personai dzīvību, cietušajam vai viņa tuviniekiem tiek sagādātas sevišķas ciešanas, kad vainīgais vai nu vēlas izdarīt slepkavību tādā veidā, vai arī apzināti to pieļauj.

[16.2] Apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem, ka pret cietušo /pers. J/ vērstās noziedzīgās darbības izdarītas ar sevišķu cietsirdību, par ko liecina ievērojamā izdarīto sitienu intensitāte pa cietušā ķermeni, seju, galvu, sitieni ar spoguli pa galvu, līdz spogulis saplīsis, sišanas turpināšana ar ķieģeli un akmeni pa galvu, izdarot naža griezumu pa cietušā kaklu un turpinot šīs darbības līdz brīdim, kamēr /pers. J/ palika nekustīgs, tomēr dzīvs, kaut gan apsūdzētajiem subjektīvi šķita, ka viņš ir miris, tāpēc viņi tam uzkrāva virsū mēbeles un dažādus sadzīves priekšmetus un pameta nozieguma vietu. Nav šaubu, ka šādas darbības kopumā liecina par apsūdzēto nodomu noslepkavot cietušo un tās sagādāja /pers. J/ sāpes un sevišķas ciešanas, abu apsūdzēto nodoms bija cietušajam šādas sevišķas ciešanas nodarīt.

[16.3] Tomēr, kā redzams no 2018.gada 14.augusta tiesu medicīnas eksperta atzinuma Nr./numurs/ (mirušā tiesu medicīniskā ekspertīze) (3.sējuma 46.-47.lapa), neatpazīta vīrieša **nāves cēlonis bijis saindēšanās ar tvana gāzi**, viņa urīnā konstatētas 3,18‰ etilspirta, nāve varēja iestāties 2018.gada 27.jūnijā.

Kaut gan ekspertam nav izdevies konstatēt /pers. J/ nodarītos miesas bojājumus un atzīts, ka kauli lūzuši augstas temperatūras iedarbībā, pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka tai nav pamata neticēt miesas bojājumu nodarīšanas faktam, par ko liecinājis /pers. A/.

Līdz ar to, ņemot vērā 2018.gada 14.augusta tiesu medicīnas eksperta atzinumā Nr./numurs/ konstatēto, ka /pers. J/ nāves cēlonis ir bijis saindēšanās ar tvana gāzi, secināms, ka 2018.gada 25.jūnijā cietušā nāve pēc apsūdzēto kopīgām darbībām – sitieniem un dūrieniem ar nazi – neiestājās uzreiz no apsūdzēto gribas neatkarīgu apstākļu dēļ, lai arī viņi bija darījuši visu, lai tā iestātos, un subjektīvi bija pārliecināti, ka tas ir izdevies, taču – cietušais izdzīvoja. Cietušā/pers. J/ nāve iestājās tikai naktī uz 27.jūniju /pers. A/ tīši izraisītā ugunsgrēka rezultātā.

No tā savukārt izriet, ka /pers. B/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarījis /pers. J/ slepkavības mēģinājumu, bet /pers. A/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarījis /pers. J/ slepkavību, jo cietušā nāve iestājās /pers. A/ konkrēto darbību - māju dedzināšanas rezultātā.

[17] Saskaņā ar Krimināllikuma 15.panta pirmo un ceturto daļu par pabeigtu atzīstams noziedzīgs nodarījums, ja tam ir visas Krimināllikumā paredzētās noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes, bet par nozieguma mēģinājumu atzīstama apzināta darbība (bezdarbība), kas tieši vērsta uz tīšu tā izdarīšanu, ja noziegums nav izdarīts līdz galam no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Saskaņā ar Krimināllikuma 15.panta otro daļu sagatavošanās noziegumam un nozieguma mēģinājums ir nepabeigts noziedzīgs nodarījums.

Nodarījums kvalificējams tikai kā attiecīgā nozieguma mēģinājums gan tad, ja vainīgā prettiesiskās rīcības rezultātā ar likumu aizsargātām interesēm vispār netiek nodarīts nekāds kaitējums, gan arī gadījumos, kad apdraudējuma rezultātā tām pašām vai vienveidīgām interesēm nodarīts mazāks kaitējums, nekā bija iecerēts (skat. *Liholaja V. Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas teorētiskie pamati un prakse. Rīga: Firma „AFS", 2001, 47.lpp.*).

[18] Saskaņā ar Krimināllikuma 19.pantā noteikto par dalību (līdzizdarīšanu) uzskatāma apzināta noziedzīga darbība, ar kuru tīšu noziedzīgu nodarījumu kopīgi, to apzinoties, tieši izdara divas vai vairākas personas, tas ir, grupa. Katra no šīm personām ir noziedzīgā nodarījuma dalībnieks (līdzizdarītājs). Par slepkavības izdarītājiem atzīstamas tikai tās personas, kuras rīkojušās kopīgi un ar vienotu nodomu, kas bijis vērsts uz slepkavības izdarīšanu, un tieši piedalījušās dzīvības atņemšanas procesā.

[18.1] Lai atzītu, ka divas vai vairākas personas ir vainīgas slepkavībā personu grupā, nav katrā ziņā jākonstatē, ka katra no šīm personām nodarījusi cietušajam tādus miesas bojājumus, kas ir cēloniskā sakarā ar cietušā nāvi, bet gan jākonstatē, ka visas šīs personas kopīgi piedalījušās dzīvības atņemšanas procesā, ar to saprotot šo personu vienotu nodomu saskaņotu darbību veidā, kuras vērstas uz dzīvības atņemšanu. Tas apstāklis, ka kāda no grupā ietilpstošajām personām izdarījusi mazāk sitienu vai dūrienu, kā līdzizdarītāji, nemaina tās darbības juridisko kvalifikāciju (skat. *Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 19.oktobra lēmumu lietā Nr.SKK-701/2017*).

[18.2] Zemgales apgabaltiesa pievienojas Zemgales rajona tiesas pamatoti atzītajam, ka apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/, ciniski un nežēlīgi nodarot norādītajā veidā miesas bojājumus cietušajam, nevarēja neapzināties, ka šīs darbības vērstas uz cilvēka nonāvēšanu, tādēļ tās nav vērtējamas citādi kā tieša un tīša piedalīšanās cietušā dzīvības atņemšanas procesā un nav nozīmes, kāda smaguma miesas bojājumus individuāli katrs no viņiem cietušajam nodarījis – par apsūdzēto nodomu liecina viņu faktiskās darbības.

Apsūdzētie rīkojušies kopīgi ar vienotu nodomu, kas bijis vērsts uz cietušā slepkavības izdarīšanu un tieši piedalījušies dzīvības atņemšanas procesā. Savas darbības apsūdzētie pārtraukuši tikai tad, kad cietušais vairs nav kustējies un viņi bijuši pārliecināti, ka iestājusies cietušā nāve. Lai slēptu noziedzīgā nodarījuma pēdas, apsūdzētie vienojušies nodedzināt nekustamo īpašumu "/Nosaukums A/", kurā atradies cietušais /pers. J/.

[19] Līķa apgānīšana var izpausties kā ņirgāšanās par līķi, tā izķēmošana, sadalīšana, dedzināšana un citādi. Slepkavību, kas saistīta ar līķa apgānīšanu, var izdarīt tikai ar tiešu nodomu, un tās motīvs ir slēpt izdarīto noziedzīgo nodarījumu, sadedzinot līķi. Tādējādi objektīvi konstatēts līķa

apgānīšanas fakts pēc slepkavības izdarīšanas.

Tomēr Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka līķa apgānīšanu šajā gadījumā ir izdarījis apsūdzētais /pers. A/, kurš viens pats aizdedzināja mājas "/Nosaukums A/", bet apsūdzētais /pers. B/ ir izdarījis līķa apgānīšanas atbalstīšanu, jo pats tieši nepiedalījās dedzināšanā, taču atbalstīja to, iegādājoties dedzināšanai nepieciešamo degvielu un ar savu automašīnu nogādājot sevi un līdzapsūdzēto uz notikuma vietu, kur abi iepriekšējā vakarā bija piekāvuši un atstājuši cietušo. Kamēr /pers. A/ izdarīja dedzināšanu, /pers. B/ viņu gaidīja turpat uz ceļa savā automašīnā, un pēc tam abi aizbrauca no notikuma vietas.

[20] Krimināllikuma 20.panta pirmā daļa paredz, ka par līdzdalību uzskatāma apzināta darbība vai bezdarbība, ar kuru persona (līdzdalībnieks) kopīgi ar citu personu (izdarītāju) piedalījusies tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, bet pati nav bijusi tā tiešā izdarītāja. noziedzīga nodarījuma līdzdalībnieki ir organizētāji, uzkūdītāji, atbalstītāji.

Organizētājam, uzkūdītājam un atbalstītājam jāatbild gan par pabeigtu, gan arī par nepabeigtu noziedzīgu nodarījumu, kuru izdarījis tiešais nodarījuma izdarītājs.

[20.1] Krimināllikuma 20.panta ceturtā daļa noteic, ka atbalstītājs ir persona, kas apzināti veicinājusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, dodot padomus, norādījumus, līdzekļus vai novēršot šķēršļus tā izdarīšanai, kā arī persona, kas iepriekš apsolījusi noslēpt noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai līdzdalībnieku, noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rīkus un līdzekļus, noziedzīga nodarījuma pēdas vai noziedzīgā kārtā iegūtos priekšmetus vai arī iepriekš apsolījusi iegādāties vai realizēt šādus priekšmetus.

Līdz ar to, lai personu atzītu par vainīgu konkrēta noziedzīga nodarījuma atbalstīšanā, nepieciešams konstatēt, ka šī persona, pirmkārt, vai nu apzināti veicinājusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, proti, devusi padomus, norādījumus, līdzekļus, vai novērsusi šķēršļus tā izdarīšanai, vai, otrkārt, ka šī persona iepriekš apsolījusi noslēpt noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai līdzdalībnieku, noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas rīkus un līdzekļus, noziedzīgā nodarījuma pēdas vai noziedzīgā kārtā iegūtos priekšmetus vai arī iepriekš apsolījusi iegādāties vai realizēt šādus priekšmetus.

Par atbalstītāja subjektīvo attieksmi tiesību doktrīnā pausta atziņa, ka atbalstītāja subjektīvā attieksme pret izdarīto izpaužas nodoma formā. Viņš apzinās, kādu noziegumu gatavojas izdarīt vai izdara izpildītājs, un vēlas, lai konkrētais noziegums ar viņa atbalstu tiktu izdarīts, vai arī apzināti pieļauj, ka noziegums notiks un iestāsies kaitīgās sekas (skat. *Krastiņš U., Mācība par nozieguma sastāvu. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1995, 116.lpp.*).

Atbalstītājs ir persona, kas zina par noziedzīgā nodarījuma izdarītāja nodomu izdarīt konkrēto noziedzīgo nodarījumu, vēlas, lai noziedzīgais nodarījums tiktu izdarīts, tādēļ ar saviem padomiem un norādījumiem, kā arī, dodot līdzekļus un novēršot šķēršļus noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, atvieglo viņa darbību veikšanu (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 10.augusta lēmumu lietā Nr.SKK-282/2017*).

Tādējādi secināms, ka /pers. B/ ir atbalstījis /pers. A/ 2018.gada 26.jūnijā izdarīto /pers. J/ līķa (pēc apsūdzēto subjektīvās pārliecības) apgānīšanu.

[20.2] Šo pašu iemeslu dēļ Zemgales apgabaltiesa atzīst arī, ka /pers. A/ ar dedzināšanu izdarīja svešas mantas tīšu iznīcināšanu, bet /pers. B/ atbalstīja svešas mantas tīšu iznīcināšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu 2018.gada 26.jūnija vakarā pēc plkst.23, kad /pers. B/ un /pers. A/ nolūkā slēpt iepriekšējās dienas vakarā personu grupā izdarīto /pers. J/ slepkavību, būdami subjektīvi pārliecināti, ka ir to noslepkavojuši, nolēma nodedzināt mājas /Nosaukums A/.

/pers. A/ darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, bet /pers. B/ darbības ir kvalificējamas pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas dispozīcijas jēgu katram apsūdzētajam jāatbild tikai par tām darbībām, kuras viņš ir tieši izdarījis, jo minētā panta dispozīcijā nav paredzēta tāda kvalificējoša pazīme kā mantas tīša iznīcināšana vai bojāšana personu grupā (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2003.gada 5.februāra lēmumu lietā Nr.SKK-80*).

[20.3] Krimināllatbildība pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas iestājas par svešas mantas tīšu iznīcināšanu, ja tā izdarīta ar dedzināšanu, kas ir formāls noziedzīga nodarījuma sastāvs. Šī noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tīša vaina, kad vainīgais apzinās savu darbību kaitīgumu, paredz, ka viņa darbību rezultātā tiks iznīcināta sveša manta, un viņš to vēlas vai apzināti pieļauj. Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nav iespējams izdarīt, neradot kaut kādu materiāla rakstura kaitējumu noteiktam priekšmetam, pret kuru darbība vērsta.

Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu veido nevis bojātās vai iznīcinātās mantas atjaunošanas izdevumi, bet bojātās vai iznīcinātās mantas vērtība (skat. *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2011.gada 20.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKK-194/2011*).

Pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi visu nepieciešamo pazīmju esību un atzinusi, ka ir pierādīta noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse – ticis pilnībā iznīcināts ar dedzināšanu nekustamais īpašums "/Nosaukums A/" /adrese B/. Par šiem faktiem liecinājuši paši apsūdzētie, cietušie, liecinieki, to apliecina lietā esošie rakstveida pierādījumi – notikuma vietas apskates protokols, ugunsgrēka akti.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētie rīkojās mērķtiecīgi, saskaņoti, tīši un ar tiešu nodomu, jo apzinājās, ka nodarīs bojājumus svešai mantai, un vēlējās to.

[20.4] Attiecībā par māju "/Nosaukums A/" /adrese B/ tīšu bojāšanu ar dedzināšanu apsūdzētais /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā liecinājis, ka pēc cietušā /pers. J/ noslepkavošanas /pers. B/ otrā rītā teicis, ka māja jānodedzina, lai slēptu slepkavības pēdas. Degvielas uzpildes stacijā /pers. B/ iegādājies 4 litrus benzīna, vakarā aizbraukuši uz mājām "/Nosaukums A/", kur /pers. B/ gaidījis mašīnā pie mājas uz ceļa, bet /pers. A/ iegājis mājā, apskatījies, ka /pers. J/ atrodas turpat, uzlējis uz dīvāna un mēbelēm benzīnu un aizdedzinājis. Abi atgriezušies /vieta/, kur uz balkona pīpējuši un redzējuši, kā ugunsdzēsēji aizbrauc uz degošās mājas pusi.

Liecinieks/pers. V/ liecinājis, ka mājas "/Nosaukums A/" piederējušas viņa uzņēmumam SIA /Nosaukums B/, tās bijušas neapdzīvotas un neaizslēgtas. Lieciniece/pers. Z/ liecinājusi, ka 2018.gada 26.jūnija vakarā ap plkst.23.15 braukusi garām mājām "/Nosaukums A/", uz ceļa nevienu nav redzējusi, taču, jau esot mājās, tajā pašā naktī redzējusi, ka no "/Nosaukums A/" mājām nāk dūmi, zvanījusi ugunsdzēsējiem. Lieciniece/pers. A0/ liecinājusi, ka 2018.gada 26.jūnijā ap plkst.23.30 ievērojusi, ka blakus ciemā /vieta/ deg māja, par ko paziņojusi ugunsdzēsējiem. Liecinieki/pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/ liecinājuši, ka 2018.gada naktī uz 27.jūniju braukuši darba pienākumu veikšanai uz /vieta/, ap plkst.24 pa ceļam ieraudzījuši ceļa labajā pusē degošu māju. Degšana bija sākusies iekšpusē no labā mājas stūra, izsaukuši ugunsdzēsējus.

2018.gada 27.jūnija aktā par ugunsgrēku Nr./numurs/ uzziņā norādīts, ka ugunsgrēka vietā /adrese B/ ieradās 2018.gada 27.jūnijā plkst.00.17, ugunsgrēks likvidēts 27.jūnijā plkst.5.36, ugunsgrēkā bojā gājis viens cilvēks.

Liecinieku liecībās minētās ziņas apstiprinās ar lietā pārbaudītiem rakstveida pierādījumiem.

[20.5] Pirmās instances tiesa pamatoti nav ticējusi apsūdzētā /pers. B/ liecībām, ka viņam nav bijis zināms, kāpēc vajadzējis iegādāties benzīnu un kāpēc bijis jābrauc uz pamesto māju vakarā, degošo māju ieraudzījis tikai pēc tam. /pers. A/ vedis uz šo māju, jo /pers. A/ draudējis izrēķināties ar viņa ģimeni, baidījies no viņa.

Šādas /pers. B/ liecības pirmās instances tiesa pamatoti vērtējusi kā vēlmi izvairīties no atbildības un soda par izdarītajiem noziedzīgajiem

nodarījumiem. /pers. B/ bija pietiekoši daudz laika un iespēju, lai paziņotu par līdzapsūdzētā prettiesisko rīcību Valsts policijai, ja viņš to būtu vēlējies. Zemgales apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem.

[21] Vērtējot apsūdzētā /pers. B/ liecību ticamību, Zemgales apgabaltiesa ņem vērā arī, ka lietas iztiesāšanas laikā apelācijas instancē pēc apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāves lūguma Zemgales apgabaltiesa 2020.gada 6.jūlijā noteica lietā poligrāfa ekspertīzi apsūdzētajam /pers. B/ (7.sējuma 40.-46.lapa).

[21.1] 2020.gada 28.jūlija poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinumā Nr./numurs/ (7.sējuma 53.-69.lapa) secināts, ka:

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 26.jūniju kopā ar /pers. A/ neizdarīja sitienus /pers. J/;

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 26.jūniju nenovilka ar nazi /pers. J/ pār kaklu;

visticamāk, /pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 26.jūniju kopā ar /pers. A/ neuzkrāva mēbeles virsū /pers. J/ ķermenim;

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 26.jūniju nevienojās ar /pers. A/ sadedzināt /pers. J/ līķi;

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 12.augustu pēc /pers. A/ strīda ar /pers. K/ nenolika nazi /pers. A/ priekšā;

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 12.augustu nesita ar dūri /pers. H/ pa galvu;

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 12.augustu neizdarīja dūrienus ar nazi /pers. H/ sejā un kaklā;

/pers. B/ melo, teikdams, ka 2018.gada naktī uz 12.augustu neaizdedzināja māju "/Nosaukums C/" /adrese C/.

[21.2] Zemgales apgabaltiesa atzīst par nepamatotu apsūdzētā /pers. B/ aizstāvja norādīto, ka poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinums ir nepamatots, būtiski nepilnīgs, pieļautas metodiska rakstura kļūdas un būtiski procesuālās kārtības pārkāpumi, kā arī konstatējams interešu konflikts.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinumu Nr./numurs/ un tajā izdarītos secinājumus, kuri veikti, balstoties uz rūpīgu un atbildīgu izpēti, kuras gaita detalizēti atspoguļota gan eksperta atzinumā, turklāt tā dzirdama un redzama tam atsevišķi pievienotajā videoierakstā.

Izvērtējot un analizējot izpētāmās personas verbālo un neverbālo komunikāciju, kā arī emocionālās izpausmes un poligrāfa testus, atzinuma izpētes daļa ir argumentēta, tajā norādīta eksperta izmantotā Tiesu eksperta padomes apstiprināta izpētes metode, detalizēti norādīti izpētes apstākļi, izpētes validitātes apstākļu novērtējums, ekspertīzes gaita un izpētes dati, verbālā komunikācija, verbālā un paraverbālā ekspresija, neverbālā komunikācija, poligrāfa testi, kā arī izpētes datu korelācijas novērtējums un secinājumi. Ekspertīzes gaita fiksēta videoierakstā, kas pievienots atzinumam.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka norādītajā eksperta atzinumā pilnībā ir ievēroti Kriminālprocesa likuma 203.panta nosacījumi. Tiesai nav pamata apšaubīt eksperta kvalifikāciju un kompetenci.

[21.3] Zemgales apgabaltiesa nesaskata pamatu aizstāvja apgalvojumiem par interešu konflikta pastāvēšanu starp ekspertu un ekspertējamo.

Apelācijas instances tiesas sēdē eksperts /pers. AB/ liecināja, ka ekspertīzes norises laikā viņam nav bijušas nekādas komunikācijas barjeras ar /pers. B/, bijusi vērojama zināma ekspertējamā pretdarbība nolūkā noklusēt viņam zināmus faktus un neatbildēt uz viņam nepatīkamiem jautājumiem. Eksperts ekspertīzi veicis objektīvi un profesionāli, savus secinājumus norādījis eksperta atzinumā.

No eksperta atzinuma ievaddaļas redzams, ka pirms ekspertīzes uzsākšanas ekspertējamais /pers. B/ verbāli apstiprinājis piekrišanu ekspertīzei: "Jā, jā, protams." [..] "Nu, veiciet!" [..], taču atteicies to apliecināt rakstiski: "Es neko netaisos rakstīt". (7.sējuma 54.lapa)

Ņemot vērā, ka poligrāfa ekspertīzi Zemgales apgabaltiesa noteica pēc paša apsūdzētā /pers. B/ un viņa aizstāves lūguma, un to, ka verbāli un faktiski viņš piekrita ekspertīzes izdarīšanai, Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka nav pamata atzīt eksperta atzinumu par nepieļaujamu pierādījumu metodiska rakstura kļūdu vai būtisku procesuālās kārtības pārkāpumu dēļ, kā to norādījis aizstāvis.

Apelācijas instances tiesa nekonstatē nekādu pamatu iespējamai eksperta ieinteresētībai nepamatota eksperta atzinuma taisīšanai, uz objektīviem pierādījumiem par šādu iespējamu ieinteresētību nevarēja norādīt ne apsūdzētais /pers. B/, ne arī viņa aizstāvis.

[21.4] Tā kā formāls pārkāpums pastāv – ekspertējamais nav parakstījies par piekrišanu ekspertīzes izdarīšanai – Zemgales apgabaltiesa atzīst poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinumu Nr./numurs/ par ierobežoti pieļaujamu pierādījumu, jo Kriminālprocesa likuma 130.panta trešā daļa noteic, ka ziņas par faktiem, kuras iegūtas, pieļaujot citus, šā panta otrajā daļā nenorādītus procesuālus pārkāpumus, uzskatāmas par ierobežoti pieļaujamām un var tikt izmantotas pierādīšanā tikai tādā gadījumā, ja pieļautie procesuālie pārkāpumi ir nebūtiski vai var tikt novērsti, tie nevarēja ietekmēt iegūto ziņu patiesumu vai ja to ticamību apstiprina pārējās procesā iegūtās ziņas.

[21.5] Kriminālprocesa likuma 128.panta trešā daļa noteic, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

Tikai poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinums vien nevar būt par pamatu notiesājoša vai attaisnojoša sprieduma taisīšanai, tāpēc apelācijas instances tiesa vērtē to kopsakarā ar pārējiem krimināllietā savāktajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā, konkrētajā gadījumā atzīstot, ka tas neapstiprina apsūdzētā /pers. B/ konsekventi paustos apgalvojumus par viņa nevainīgumu tam celtajā apsūdzībā.

Nevar izdarīt lietas apstākļu juridiskai izšķiršanai nozīmīgus secinājumus tikai uz vainīgā poligrāfa pārbaudes rezultātiem, bet gan jāizvērtē visi lietas apstākļi to kopumā (skat. *Augstākās tiesas 2015.gada 2.jūlija lēmumu lietā Nr.SKK-320/2015).*

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 132.panta pirmajai daļai eksperta atzinums ir viens no pierādījumu veidiem. Arī eksperta atzinums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128.panta pirmo daļu ir pakļauts ticamības izvērtēšanai, un tam nav augstākas ticamības, kā citiem pierādījumiem.

Ņemot vērā norādīto, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinums ir vērtējams kopsakarā ar pārējiem lietā esošajiem pierādījumiem.

[22] Zemgales rajona tiesas spriedumā ir objektīvi atspoguļoti un atreferēti arī krimināllietā savāktie pierādījumi attiecībā uz 2018.gada 11.augustā izdarīto noziedzīgo nodarījumu: apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā un apsūdzētā /pers. A/ tiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, cietušo /pers. G/, /pers. D/ liecības, cietušo /pers. E/ un /pers. F/ likumiskās pārstāves /pers. AC/ liecības, liecinieku /pers. M/, /pers. AD/, /pers. N/, /pers. AE/, /pers. O/, /pers. AF/, /pers. AG/, /pers. AH/, /pers. AI/, /pers. AJ/, /pers. AA/ liecības, tiesu medicīnas eksperta /pers. AK/ liecības tiesas izmeklēšanā, VUGD ZRB /vieta/ daļas /vieta/ posteņa 2018.gada 12.augustā sastādītais akts par ugunsgrēku Nr./numurs/ /adrese C/ (1.sējuma 11.lapa), notikuma vietas apskates protokols ar fototabulām (1.sējuma 20.-21.,24.-58.lapa), velosipēdu "/TL marka/" un "/TL marka/" apskates protokoli ar fototabulām (1.sējuma 59.-66.lapa), Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 12.oktobra eksperta atzinums (miruša tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr./numurs/ (1.sējuma 72.-74.lapa), Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 10.oktobra eksperta atzinums (miruša tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr./numurs/ (1.sējuma 77.-80.lapa), LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 7.septembra ekspertu atzinums par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/, 2018.gada 23.augusta ekspertu atzinums par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/, 2018.gada 7.novembra ekspertu atzinums par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/, 2019.gada 30.janvāra ekspertu atzinumā par trasoloģiskās ekspertīzes veikšanu Nr./numurs//numurs/, 2018.gada 10.oktobra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/, 2018.gada 5.oktobra ekspertu atzinumā par kompleksās (bioloģiskās (DNS), daktiloskopiskās)

ekspertīzes veikšanu Nr./numurs//numurs/, 2018.gada 22.oktobra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/, 2018.gada 3.decembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 66.-67.,72.-73.,77.,78.-94.,96.-97.,109.-115.,116.-117.,125.-126.lapa), elektronisko sakaru operatoru dati par laiku no 2018.gada 11.augusta līdz 2018.gada 12.augustam (2.sējuma 202.,203.,207.-215.lapa).

[23] Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzēto noziedzīgās darbības 2018.gada 11.augustā kvalificējamas /pers. A/ pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, un /pers. B/ pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, jo /pers. A/ viens un personu grupā izdarīja divu personu tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tām izdarīja līķu apgānīšanu, bet /pers. B/ uzkūdīja izdarīt citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību), kā arī personu grupā izdarīja citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tās izdarīja līķu apgānīšanu.

[23.1] Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. B/ un /pers. A/ celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta par to, ka viņi 2018.gada 11.augusta vakarā ap plkst. 22, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā /adrese C/, mājās /Nosaukums C/ personu grupā ar sevišķu cietsirdību izdarīja divu personu /pers. H/ un /pers. K/ slepkavību un pēc tās izdarīja līķu apgānīšanu.

[23.2] Noziegums tiek kvalificēts kā divu vai vairāku personu slepkavība saskaņā ar Krimināllikuma 118.panta 2.punktu, ja konstatēts vienots nodoms noslepkavot vairāk nekā vienu personu, kas radies līdz noziedzīga nodarījuma uzsākšanai vai vismaz tā laikā.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka slepkavība ir noziegums ar materiālu sastāvu, obligāta tās sastāva pazīme, kas raksturo objektīvo pusi, ir cēloņsakarība – „tāda objektīvā saikne starp prettiesisko darbību vai bezdarbību un tā radītajām laika ziņā sekojošajām kaitīgajām sekām, kurā darbība vai bezdarbība nosaka seku iestāšanās reālu iespēju, un darbība vai bezdarbība ir galvenais noteicošais faktors, kas neizbēgami radījis kaitīgās sekas.” (*Krastiņš, U., Liholaja, V., Niedre, A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 133.lpp.)*

Tādējādi ir jākonstatē, ka cietušā nāve ir iestājusies vainīgo nodarījuma rezultātā, kuri, vēršoties pret cietušo, vēlējušies viņa nāves iestāšanos (tiešs nodoms), apzinājušies pieļāvuši šādu seku iestāšanos vai bijuši vienaldzīgi pret to (netiešs nodoms), un jākonstatē, ka apsūdzētie kopīgi piedalījušies dzīvības atņemšanas procesā, ka viņiem bijis vienots nodoms un saskaņotas darbības, kuras vērstas uz dzīvības atņemšanu /pers. K/ un /pers. H/.

[23.3] Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais /pers. B/ pats nav izdarījis dūrienus ar nazi, kuru rezultātā turpat notikuma vietā dažu minūšu laikā iestājās cietušās /pers. K/ nāve.

Tomēr apelācijas instances tiesa uzskata par nepamatotu Zemgales rajona tiesas atzīto, ka tiesas izmeklēšanā nav gūti pietiekoši pārliecinoši un ticami pierādījumi tam, ka apsūdzētais /pers. B/ būtu jebkādā veidā pamudinājis vai atbalstījis /pers. A//pers. K/ noslepkavošanai.

Nepamatoti atzīts arī, ka tiesas izmeklēšanā nav guvis apstiprinājumu apsūdzībā norādītais, ka /pers. B/ turpat virtuvē paņēmis nazi, iedevis nazi /pers. A/ un norādījis, ka viņam jānoslepkavo /pers. K/, un ka, izpildot /pers. B/ norādījumu, /pers. A/ paņēmis nazi, izgājis mājas pagalmā, piegājis pie /pers. K/ un nolūkā nonāvēt cietušo vairākas reizes tīši dūris viņai ar nazi krūtīs.

[23.4] Apsūdzētais/pers. A/ pirmās instances tiesā, tāpat kā apelācijas instances tiesā izmantoja savas tiesības neliecināt.

/pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā vairākkārt liecinājis par apstākļiem, kādos viņš sapratis, ka /pers. B/ liek nogalināt /pers. K/.

2018.gada 28.augustā nopratināts kā aizdomās turētais (4.sējuma 55.lapa), /pers. A/ liecinājis, ka /pers. B/ no virtuves plaukta paņēmis nazi, aptītu ar zilu līmlenti, apmēram 15 cm garu, un nolicis /pers. A/ priekšā uz galda. /pers. A//pers. B/ darbības sapratis kā signālu rīkoties, paņēmis nazi un izgājis pakaļ /pers. K/ pagalmā.

2018.gada 6.septembrī liecību pārbaudē uz vietas (4.sējuma 61.-64.lapa) /pers. A/ liecinājis, ka /pers. B/ uzmetis nazi apmēram 25 cm garumā, rokturis aptīts ar zilo lenti, uz galda uz /pers. A/ pusi. /pers. A/ paņēmis nazi un izgājis no mājas.

2018.gada 11.oktobrī, nopratināts papildus kā aizdomās turētais (4.sējuma 68.-72.lapa), /pers. A/ liecinājis, ka /pers. B/ no skapja paņēmis nazi un pametis to viņam uz galda, pasakot kaut ko līdzīgu “tu jau zini, ko darīt”. Tad viņš paņēmis nazi un izgājis ārā pagalmā. Kad /pers. K/ gājusi garām, ar nazi sācis viņai durt vairākas reizes. Nazi turējis rokā ar asmeni uz augšu, veicis sitienus uz priekšu, roku iztaisnojot. Izdarījis vairākus dūrienus, gan /pers. K/ stāvot kājās, gan cīnoties uz zemes, centies trāpīt sirdī, iespējams, arī kaklā, pēc tam nazi atdevis /pers. B/.

[23.5] Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka šīs liecības kopumā nav pamata atzīt par tik pretrunīgām, ka tās nevarētu izmantot vainīguma pierādīšanā, kā to norādīja apsūdzētā /pers. B/ aizstāvis.

Katrā no liecināšanas reizēm apsūdzētais /pers. A/ tieši par šiem apstākļiem liecinājis ļoti lakoniski, neviens no pratinātājiem nav viņam uzdevis konkretizējošus jautājumus, tāpēc liecības par to ir ļoti skopas. Tomēr, lai arī /pers. A/ liecības katrā no pratināšanas reizēm nesakrīt burtiski, apelācijas instances tiesa uzskata, ka to saturs ir viens un tas pats, tajās nav būtisku pretrunu, gluži pretēji – tās papildina cita citu, un no tām var secināt, ka apsūdzētajam /pers. A/ bija pamats subjektīvi uztvert /pers. B/ rīcību kā pamudinājumu izdarīt slepkavību, ko viņš tā arī uztvēris un rīkojies, un neticēt apsūdzētā /pers. A/ liecībām par šiem apstākļiem un viņa reakciju uz tiem nav pamata.

[23.6] Zemgales apgabaltiesa nevar piekrist pirmās instances tiesas secinājumam, ka šajās liecībās nekas neliecina par to, ka apsūdzētais /pers. B/ jebkādā veidā būtu norādījis /pers. A/ noslepkavot /pers. K/.

Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka lietā nav pierādījumu, ka apsūdzētais /pers. B/ pats būtu piedalījies /pers. K/ noslepkavošanā – tātad būtu izdarījis darbības, kuru rezultātā iestājās cietušās nāve.

Tomēr apelācijas instances tiesai nav šaubu, ka konkrētajos apstākļos, kad iedzeršanas laikā norisinājās strīds un /pers. K/ nesteidzās izpildīt to, ko /pers. B/ viņai lika un tas saniknoja /pers. B/, viņa darbības, padodot nazi /pers. A/ un vienlaikus norādot uz cietušo, /pers. A/ pilnīgi pamatoti uztvēris kā pamudinājumu noslepkavot cietušo.

Turklāt jāņem vērā, ka apsūdzētos saistīja daudz kas vairāk par darba vai draugu attiecībām – apmēram pirms pusotra mēneša viņi jau bija ar kopīgām darbībām slepkavojuši /pers. J/, un visu šo laiku dzīvojuši ar nesodāmības apziņu par izdarīto, kas rezultējās ar to, ka vienam pietika uzmest uz galda nazi, lai otrs to bez ierunām izmantotu vēl vienas slepkavības pastrādāšanai.

Apelācijas instances tiesas pārliecību par to pastiprina arī apsūdzēto tālākās darbības, kad viņi nolūkā slēpt /pers. K/ slepkavību jau personu grupā ar sevišķu cietsirdību noslepkavoja /pers. H/, un pēc tam vēl kopā izdarīja līķu apgānīšanu.

[24] Krimināllikuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka par līdzdalību uzskatāma apzināta darbība vai bezdarbība, ar kuru persona (līdzdalībnieks) kopīgi ar citu personu (izdarītāju) piedalījusies tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, bet pati nav bijusi tā tiešā izdarītāja. Noziedzīga nodarījuma līdzdalībnieki ir organizētāji, uzkūdītāji, atbalstītāji.

[24.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 20.panta trešo daļu par uzkūdītāju uzskatāma persona, kas pamudinājusi citu personu izdarīt noziedzīgu nodarījumu.

Uzkūdītāja loma izpaužas tādējādi, ka viņam rodas doma par nodarījuma izdarīšanu, bet noziedzīgā nodoma realizēšanai viņš izvēlas citu personu, un ar tās palīdzību tiek izdarīts noziedzīgs nodarījums (skat. *Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII1 nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015, 106., 107.lpp.*).

Atbilstoši tiesību doktrīnai arī uzkūdītāja subjektīvā attieksme izpaužas tieša nodoma veidā (skat. *Krastiņš U., Noziedzīgs nodarījums, TNA, 2000., 170.lapa*).

Latvijas Republikas Augstākā tiesa paudusi atziņu, ka uzkūdītāja kā noziedzīga nodarījuma līdzdalībnieka nodoms ir vērsts uz noziedzīga rezultāta sasniegšanu ar citas personas palīdzību, savukārt noziedzīga nodarījuma izdarītāja nodoms vērsts tieši uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Līdz ar to nodomam izdarīt noziedzīgu nodarījumu jābūt gan uzkūdītājam, gan izdarītājam (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 16.novembra lēmumu lietā Nr. SKK-J-680/2006*).

[24.2] Līdz ar to Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka konkrētajos apstākļos apsūdzētā /pers. B/ darbības, padodot nazi /pers. A/ un vienlaikus norādot uz cietušo /pers. K/, ko tas uztvēra kā pamudinājumu noslepkavot cietušo, kvalificējamas kā uzkūdīšana izdarīt slepkavību.

To apliecina ne tikai apsūdzētā /pers. A/ liecības, ka viņš šīs līdzapsūdzētā darbības uztvēris kā pamudinājumu noslepkavot /pers. K/, bet arī šajā spriedumā iepriekš norādītais apstākļu kopums, apsūdzētajiem kopīgi izdarot noziedzīgus nodarījumus 2018.gada jūnijā, un abu apsūdzēto turpmākās vienotās noziedzīgās darbības 2018.gada 11.augustā. Visi noziedzīgie nodarījumi izdarīti līdzīgos apstākļos – nodarot cietušajiem smagus, dzīvībai bīstamus miesas bojājumus un pēc tam slēpjot noziegumu pēdas ar dedzināšanu.

[25] Zemgales rajona tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētā /pers. A/ vainīgums tam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā – par /pers. K/ un /pers. H/ noslepkavošanu personu grupā ar sevišķu cietsirdību un viņu līķu apgānīšanu ir pilnībā pierādīts ar viņa paša, cietušā, cietušo likumiskā pārstāvja, liecinieku liecībām un tiesas izmeklēšanā pārbaudītajiem un novērtētajiem rakstveida pierādījumiem.

Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka ar tiem pašiem pierādījumiem pilnībā apstiprinās arī apsūdzētā /pers. B/ vainīgums Krimināllikuma 118.panta 2.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, ka viņš uzkūdīja izdarīt /pers. K/ slepkavību un personu grupā ar /pers. A/ ar sevišķu cietsirdību izdarīja /pers. H/ slepkavību, pēc tam izdarīja /pers. K/ un /pers. H/ līķu apgānīšanu.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētā /pers. B/ darbības, uzkūdot līdzapsūdzēto /pers. A/ noslepkavot /pers. K/, kvalificējamas pēc Krimināllikuma 20.panta trešās daļas un 117.panta 5. un 10.punkta, bet viņa darbības, personu grupā ar /pers. A/ ar sevišķu cietsirdību noslepkavojot /pers. H/ un pēc tam izdarot /pers. K/ un /pers. H/ līķu apgānīšanu, kvalificējamas pēc Krimināllikuma 117.panta 4.,5. un 10.punkta.

Apsūdzētā /pers. B/ noziedzīgās darbības kopumā kvalificējamas pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, jo, kā atzīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas apkopojumā "Tiesu prakse krimināllietās par slepkavībām, 2009/2010", ja nodarījumā konstatēti gan Krimināllikuma 117.pantā norādītie slepkavības pastiprinošie apstākļi, gan Krimināllikuma 118.pantā ietvertie sevišķi pastiprinošie apstākļi, nodarījumu atbilstoši speciālo normu ar kvalificējošiem apstākļiem kvalifikācijas noteikumiem kvalificē tikai saskaņā ar Krimināllikuma 118.pantu, apsūdzībā norādot arī visus konstatētos slepkavības pastiprinošos apstākļus.

[25.1.1] /pers. A/ kā aizturētais un aizdomās turētais 2018.gada 13.augustā, 2018.gada 16.augustā, 2018.gada 28.augustā, 2019.gada 6.septembrī, 2018.gada 11.oktobrī, 2018.gada 12.oktobrī, 2018.gada 17.decembrī, kā apsūdzētais 2019.gada 13.februārī liecinājis (4.sējuma 34.-35.,53.-60.,72.-75.,91.lapa; 5.sējuma 7.lapa), ka 2018.gada 11.augustā kopā ar /pers. B/ aizbraukuši no/vieta/ uz /vieta/ ciemos pie /pers. H/ un /pers. K/, kur pagalmā kopīgi lietojuši alkoholu. /pers. H/ aizgājis gulēt, pārējie turpinājuši lietot alkoholu mājas virtuvē. /pers. A/ un /pers. B//pers. K/ prasījuši, lai viņa atdod /pers. B/ piederošo gaisa pistoli, ko viņa tam bija atņēmusi, bet viņa atteikusies to atdot. Tad /pers. A/ pačamdījis /pers. K/ pēcpusi, pēc kā viņa tam iesitusi ar roku pa seju. /pers. B/ no virtuves plaukta paņēmis apmēram 15 cm garu nazi ar zilu līmlenti notītu spalu un nolicis /pers. A/ priekšā. Viņš /pers. B/ darbības sapratis kā signālu rīkoties, paņēmis nazi un izgājis pakaļ /pers. K/ pagalmā.

Citās liecībās liecinājis, ka /pers. B/ no skapja paņēmis nazi, pametis viņam uz galda, pasakot ko līdzīgu – "nu, tu jau zini, ko darīt". Sēdējis uz soliņa un pīpējis, kad /pers. K/ gājusi garām, ar nazi dūris viņai vairākas reizes. Nazi turējis rokā ar asmeni uz augšu, veicis sitienus uz priekšu, roku iztaisnojot, izdarījis vairākus dūrienus, gan /pers. K/ stāvot kājās, gan cīnoties uz zemes, centies trāpīt sirdī, iespējams, arī kaklā, pēc tam nazi atdevis /pers. B/. Iegājuši istabā, /pers. H/ gulējis gultā. /pers. A/ viņu satvēris aiz abām rokām, bet /pers. B/ sitis viņam pa vēderu un seju. /pers. H/ kliedzis, tad pārstājis kliegt. Nevar paskaidrot, kāpēc to darījis. /pers. B/ atradis šķūnī kannu ar soļarku, daļu izlējis šķūnī uz gultas, bet /pers. A/ daļu uzlējis /pers. K/ līķim un daļu istabā, kur bijis /pers. H/. Aplējuši vatēto segu un /pers. H/.

Mēģinājis /pers. K/ ievilkt mājā, bet nav varējis, jo rokas slīdējušas, lūdzis /pers. B/ palīdzību un, katrs aiz savas rokas ņemot, ievilkuši to mājā. /pers. A/ ar šķiltavām aizdedzinājis vatēto segu /pers. H/ galvgalī, sācis degt, bet, lai degtu labāk, izsitis mājai logu. Gribējis ieiet paskatīties, vai labi deg, bet bijis daudz dūmu un liels karstums, dzirdējis, ka /pers. H/ vaid. Māju gribējuši nodedzināt, lai slēptu slepkavības pēdas. Vēl 10-20 minūtes uzkavējušies, tad /pers. B/ teicis, ka jālaižas, paņēmis no šķūņa riteņus, braukuši prom pa ceļu. Ceļā viņa ritenim nokritusi ķēde, nav varējis salabot, iemetis riteni grāvī. /pers. B/ arī savu riteni iemetis grāvī un tālāk līdz pieturai gājuši kājām. Ap plkst.8 aizbraukuši uz /vieta/. Mājās drēbes pārvilcis un izmetis.

[25.1.2] /pers. B/ kā aizturētais un aizdomās turētais 2018.gada 13.augustā, 2018.gada 14.augustā, 2018.gada 27.augustā, 2019.gada 30.augustā, 2019.gada 28.septembrī, 2018.gada 5.oktobrī, 2018.gada 29.novembrī, 2018.gada 10.decembrī, kā apsūdzētais 2019.gada 14.februārī, 2019.gada 15.martā (4.sējuma 115.-117.,148,153.-155.,162.-166.,169.,173.lapa; 5.sējuma 17.,55.lapa), liecinājis, ka 2018.gada 11.augustā kopā ar /pers. A/ braukuši pie /pers. H/ un /pers. K/ uz /vieta/, kur lietojuši alkoholu. /pers. A/ sācis uzmākties /pers. K/, kura viņam iesitusi pļauku un ar pagali pa plecu. /pers. K/ izgājusi pagalmā, pagalmā izgājis arī /pers. A/, dzirdējis, ka /pers. K/ histēriski sauc viņa vārdu "/pers. B/". Izejot ārā, ieraudzījis, ka /pers. A/ sit /pers. A/. Viņam labajai rokai bijis sašūts pirksts, tāpēc nolēmis neiejaukties. Kad /pers. K/ nokritusi zemē, /pers. A/ pienācis pie viņa, redzējis, ka viņam rokā ir nazis, kurš pirms tam bijis virtuvē uz galda. Tad kaut kāda iemesla dēļ viņš sācis meklēt degvielu, degvielas metāla kannu atradis garāžā blakus velosipēdiem, piepildītu līdz pusei, kannu atstājis pagalmā zālē. Tad kannu paņēmis /pers. A/ un aplējis ar degvielu ārā guļošo /pers. K/, /pers. A/ ar nelielu viņa palīdzību ievilcis /pers. K/ mājā. /pers. H/ gulējis istabā, /pers. A/ teicis, ka nedrīkst atstāt liecinieku, kopā iegājuši dzīvojamā istabā pie /pers. H/. Sapratis, ka /pers. A/ grib /pers. H/ nogalināt, mēģinājis viņu atrunāt. /pers. A/ izrāvis /pers. H/ no gultas, nogrūdis uz zemes un ar nazi iedūris viņam ķermeņa augšdaļā, redzējis divus dūrienus. Gājis prom, dzirdējis /pers. H/ kliedzienus un saucienus pēc palīdzības, caur logu pamanījis istabā liesmas un dūmus. No mājas iznācis /pers. A/ un ar dūri izsitis loga rūti, lai labāk deg. Kad istabā jau bijušas liesmas, dzirdējis /pers. H/ gārdzam. Pēc tam ar /pers. A/ paņēmuši velosipēdus un devušies prom uz /vieta/ pusi. Pēc kāda laika pamanījis, ka /pers. A/ vairs nebrauc aiz viņa, zvanījis un viņš atbildējis, ka velosipēdam nokritusi ķēde. Braucis atpakaļ pie /pers. A/, velosipēdu iemetis grāvī, gājuši uz /vieta/ pieturu. Tad pārgulējuši kādas mājas kāpņu telpā un no rīta ar autobusu aizbraukuši uz /vieta/.

Pašrocīgi rakstītajā liecībā 2018.gada 27.augustā un 2018.gada 10.decembrī /pers. B/ liecinājis, ka piegājis pie /pers. K/, paņēmis pie rokas un sapratis, ka viņa mirusi, atlaidis roku un bailēs aizgājis. Redzējis, ka /pers. A/ mēģina vilkt /pers. K/. Šajās liecībās /pers. B/ vairs nav liecinājis par benzīna meklēšanu un turpmākām darbībām.

Pēc liecību nolasīšanas pirmās instances tiesā apsūdzētais /pers. B/ piekritis atbildēt uz procesa dalībnieku jautājumiem un norādījis, ka 2018.gada 11.augustā aizbraucis no /vieta/ uz /vieta/ pie /pers. A/, nolēmuši aizbraukt pie /pers. H/ iedzert, plkst.9 braukuši pie /pers. H/ ar autobusu, veikalā nopirkuši šņabi. /pers. H/ sagaidījis /vieta/ pieturā, aizgājuši uz kafejnīcu, nopirkuši šņabi, pārtiku. Aizgājuši pie /pers. H/ uz mājām, sākuši dzert un ēst,

vēlāk kopā ar /pers. K/, /pers. A/ draudzenes mammu, braukuši uz veikalu, nopirkuši vēlreiz visu to pašu. Atbraukuši atpakaļ, redzējuši, ka /pers. A/ ar /pers. H/ skatās kaut kādu ieroci, /pers. A/ bijis piedzēries.

/pers. B/ norādījis, ka /pers. A/ personīgi iepazinis nedēļu pirms notikuma, bet zinājis apmēram gadu. Pēc tāda alkohola daudzuma /pers. A/ nav spējīgs atcerēties visus notikumus. Mainot savas liecības, /pers. A/ daudz ko grūž uz viņu. Redzējis, ka /pers. A/ koķetē ar /pers. K/, konflikts sācies tāpēc, ka /pers. A/ piedūries /pers. K/, tad viņš dabūjis pļauku un sitienu ar pagali. Kad sēdējuši ārā pie galdiņa, tad jau /pers. A/ izcēlies strīds ar /pers. H/. Nav /pers. A/ devis nazi un nav neko norādījis, nazis tur bijis, jo griezuši desu. Viņš dzēris istabā, izgājis no mājas, jo /pers. K/ saukusi viņa vārdu divas reizes. Domājis, ka viņš /pers. K/ sit, bet viņš viņu dūris, nav tumsā redzējis, kur dūris, viņa nokritusi zemē. /pers. A/ prasījis, lai palīdz ievilkt /pers. K/ mājā, pacēlis roku un atlaidis, jo sapratis, ka viņa ir mirusi. Viņam labā roka bijusi ģipsī, neko nav palīdzējis /pers. A/. Redzējis, ka /pers. A/ pāris reižu iespēris /pers. H/ istabā, kliedzieni bijuši pašās beigās, kad viss dedzis un grasījušies doties prom. /pers. H/ kliedzis, vaidējis, teicis /pers. A/, lai velk /pers. H/ ārā. /pers. A//pers. H/ aizdedzinājis, viņš no virtuves paņēmis kastroli ar ūdeni un lējis virsū, nav ne dedzinājis, ne sitis. Slepkavības brīdī neko ar degvielu nav darījis, degvielu aizvedis, lai piedarbinātu kombainu, ko no /pers. H/ gribējis pirkt, jo patīk vecas lietas. Nav padevis /pers. A/ degvielas kannu, lai viņš izdarītu konkrētas darbības.

[25.2.1] Cietusī/pers. G/ tiesas izmeklēšanā liecinājusi, ka /pers. K/ bijusi viņas māte. Pazīst apsūdzētos, attiecības ar /pers. A/ bijušas draudzīgas, /pers. B/ pazinusi mazāk. No rīta nav varējusi sazvanīt ne mammu, ne /pers. H/, zvanījusi radiniecei, lai aiziet paskatās, kas tur notiek, abiem bijuši izslēgti telefoni. Radiniece atzvanījusi un teikusi, ka nav kaut kas labi. Tajā rītā arī /pers. A/ zvanījusi, jo zinājusi, ka viņi abi iepriekšējā vakarā bijuši pie mātes un /pers. H/ un dzēruši. /pers. A/ pa telefonu teicis, ka viņi naktī aizgājuši prom un ka droši vien abi guļot. Radiniece /pers. N/ pateikusi, kas noticis.

11.augustā pa dienu zvanījusi māte un teikusi, ka /pers. B/ līdzi esot bijuši aukstie ieroči, esot tos noslēpusi. Pēdējo reizi ar māti pa telefonu runājusi 11.augustā ap plkst.16. Dēls /pers. M/ arī ap to laiku bijis iebraucis pie mammas, teicis, ka viens no viņiem jau gulējis, visi bijuši piedzērušies. Zinājusi, ka tur atrodas /pers. B/ un /pers. A/. No rīta nākamajā dienā /pers. A/ dīvaini atbildējis uz telefona zvanu, viņš parasti atbildējis, ātri sakot "nu, nu", tajā dienā teicis lēnām "nū".

Kaut kad iepriekš /pers. A/ iedzēris bijis ienācis ciemos un stāstījis, ka viņiem ar /pers. J/ /vieta/ sanācis konflikts, /pers. B/ esot /pers. A/ teicis, lai nosit viņu, tad esot nodedzinājuši māju. Nav zinājusi, kas ir /pers. J/, /pers. A/ viņu saucis par /pers. J iesauka/. Neko nevienam par to nav teikusi, jo baidījusies.

/pers. A/ pazinusi apmēram gadu pirms notikuma caur tēvu /pers. H/, /pers. A/ nav bijis agresīvs, bijis draudzīgs, normāls, mierīgas dabas cilvēks. /pers. H/ bijis draugos ar /pers. A/. /pers. B/ tajā mājā bijis otro reizi. Māte lietojusi alkoholu.

[25.2.2] Liecinieks/pers. M/ pirmās instances tiesā liecinājis, ka 2018.gada 10.augustā ap plkst.15 ar velosipēdu braucis uz veikalu, ap plkst.15.30 pie vecvecākiem /pers. K/ un /pers. H/ pēc zālēm. Tur bijuši arī abi apsūdzētie, notikusi iedzeršana, viss bijis mierīgi, /pers. H/ jau piedzēries gulējis pie mājas. Vecmamma /pers. K/, /pers. A/ un /pers. B/ sēdējuši pie ugunskura un dzēruši alkoholu, visi bijuši manāmi iereibuši. Nākošajā dienā redzējis vecvecāku velosipēdus grāvī kilometru no mājām /Nosaukums C/ uz /vieta/ pusi, otrs velosipēds bijis vēl tālāk uz priekšu.

[25.2.3] Lieciniece /pers. N/ tiesas izmeklēšanā liecinājusi, ka /pers. A/ redzējusi vairākas reizes, /pers. B/ divas reizes, vienreiz /vieta/, otrreiz 11.augustā /vieta/, /pers. K/ bijusi māsīca. 2018.gada 11.augustā redzējusi /pers. H/ kopā ar /pers. A/ un /pers. B/ pie kafejnīcas, sēdējuši uz soliņa un dzēruši šņabi. Tajā dienā ap plkst.16 zvanījusi /pers. M/, viņš bijis pie vecmammas, teicis, ka /pers. H/, /pers. K/, /pers. A/ un /pers. B/ sēž pagalmā un dzer. Ar māsīcu vienmēr no rītiem sazvanījušās, 12.augustā zvanījusi ap plkst.8.30, adresāts nav bijis sasniedzams, ap plkst.10 adresāts joprojām nav bijis sasniedzams, nolēmusi iet apskatīties. Pirms iešanas zvanījusi /pers. M/, lai piezvana apsūdzētajiem. /pers. G/ /pers. A/ teicis, ka /pers. H/ ar /pers. K/ esot komā un naktī abi ar /pers. B/ esot aizbraukuši prom. Mājas pagalmā ieraudzījusi, ka uzlauztas garāžas durvis, pie garāžas mētājušās alus bundžas, ķiploki, zālē mētājusies benzīna kannu, krāsns kruķis. Tad ieraudzīja izsistu mājas logu, piegājusi pie loga, jutusi dūmu smaku, redzējusi gruzdošus grīdas dēļus. Uz grīdas ieraudzījusi vīrieša ķermeni, tam uz kājām bijis uzgāzts matracis un no otras puses izvelkamais dīvāns, sapratusi, ka tas ir /pers. H/. Mājas ieejas durvis nav pārbaudījusi, sapratusi, ka kaut kur ir tāda pati /pers. K/, tāpēc zvanījusi glābšanas dienestam.

[25.2.4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta ceturto punktu tiesas izmeklēšanā nolasītas liecinieces /pers. AA/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības (2.sējuma 193.-194.lapa) (tiesas izmeklēšanā /pers. AA/ kā /pers. A/ māte atteikusies liecināt pret savu dēlu). /pers. AA/ liecinājusi, ka /pers. A/ 2018.gada 11.augustā no rīta plkst.8.30 braucis uz /vieta/ pie /pers. H/ kopā ar /pers. B/, viņiem līdzi bijis maiss ar alkoholu.

Atkārtoti uzaicināta sniegt liecību pirmās instances tiesā, lieciniece /pers. AA/ liecinājusi, ka pēc /pers. A/ iepazīšanās ar /pers. B/ sākušās lielas problēmas, viņš bijis ļoti lielā pakļautībā, palicis ļoti naidīgs. /pers. A/ no mātes sācis atsvešināties, strauji un negatīvi mainījusies viņa attieksme, arī pret citiem cilvēkiem. Kad pa telefonu runājis /pers. B/ klātbūtnē, runājis ļoti mīklaini, bijis saprotams, ka nerunā, ko grib. Kad /pers. B/ pazvanījis, /pers. A/ automātiski aizskrējis, visu iesākto pametis.

Datumu precīzi neatceras, /pers. A/ zvanījis ap plkst.7 no rīta, ka ar autobusu plkst.7.50 izbrauks no /vieta/ uz /vieta/, satikusi abus, arī /pers. B/. Plkst.11.15 viņi braukuši uz /vieta/, /pers. B/ lieciniecei licis izmest asiņainu kreklu mežā, viņš to kreklu parasti valkājis. Lieciniece braukusi ogot, izmetusi kreklu mežā. Kad bijusi mežā, zvanījis izmeklētājs, /pers. G/ zvanījusi, izstāstījusi par notikušo. Tas viss bijis no rīta, pirms viņi aizturēti. /pers. A/ bijis nervozs, domājusi, ka viņš tiktāl nodzēries, ka rokas trīc. /pers. B/ teicis, ka /pers. H/ baigi maz turot, ātri apreibis. Dēlam atrodoties apcietinājumā, saņēmusi no viņa vēstules, vienā viņš rakstījis, ka /pers. B/ prasa, lai /pers. A/ visu uzņemas uz sevi. Lieciniece iedevusi /pers. A/ sūtītās vēstules kopiju cietušajam /pers. D/. /pers. A/ pateicis par /vieta/, ka cilvēku esot nositis, nav ticējusi tam.

/pers. A//pers. B/ pirms slepkavībām pazinis 2-3 mēnešus, no tā laika radikāli mainījies. Nav iedziļinājusies teiktajā, ka /pers. A/ esot nositis cilvēku, domājusi, ka tie ir meli. Par slepkavību /vieta/ sapratusi, ka viņi divatā cilvēku noslepkavojuši, jo /pers. A/ ar /pers. B/ visu laiku bijuši divatā, /pers. B/ bijusi mašīna. Panika cēlusies, kad /pers. G/ piezvanījusi un pateikusi par /vieta/, tad arī pateikusi par /vieta/ un sākusi saprast, ka tā ir taisnība.

[25.2.5] Liecinieks/pers. AF/ tiesas izmeklēšanā liecinājis, ka apsūdzētie ir pazīstami, pratinājis /pers. B//vieta/ kā aizturēto uz aizdomu pamata par dubultslepkavības izdarīšanu. Nopratināšanas laikā /pers. B/ bijis mierīgs, daļēji satraucies, sākotnēji nav vēlējies runāt par notikušo, paskaidrojis, ka viņam bail, ka /pers. A/ atriebsies, ja liecinās pret viņu. Sarunas gaitā nomierinājies, izklāstījis, cik daudz un ko atcerējies. Stāstījis, ka viņi bijuši diezgan spēcīgā alkohola reibumā, kad viss noticis, līdz ar to ne visai precīzi varējis atcerēties notikušo. /pers. B/ izstāstījis, ka lietojuši alkoholu un brīdī, kad viņš izgājis ārā, viņam licies, ka /pers. A/ sit sievietei, bet, pieejot tuvāk, ieraudzījis, ka /pers. A/ sadūris sievieti ar nazi. Tad /pers. A/ ievilcis sievieti iekšā, pēc tam nogalinājis laikam vīrieti, bet /pers. B/ neko nav iesācis, jo baidījies, ka /pers. A/ var vērsties pret viņu. Pēc tam /pers. A/ teicis, lai viņš atrod degvielu. /pers. B/ aizgājis uz šķūnīti, paņēmis degvielu, ar ko aplējis nogalinātos, tad vēl laikam sienu vai skalus salicis, pēc tam mēģinājuši aizdedzināt. Tad paņēmuši velosipēdus un braukuši prom.

Liecība tikusi pierakstīta no aizturētā /pers. B/ stāstījuma, nekas nav ticis rediģēts. No /pers. B/ stāstītā sapratis, ka slepkavību izdarījis /pers. A/. Liecībās bijis teikts, kad viņi aizdedzinājuši, /pers. B/ gājis projām, vīrietis bijis vēl dzīvs, jo dzirdējuši gārdzienus. /pers. B/ nopratināšanas protokolu izlasījis, katru lapu parakstījis. Neatceras, ar kuru roku protokolā /pers. B/ parakstījies, ieģipsēts viņam bijis tikai viens pirksts. Pratināšanas telpā atradušies /pers. AL/ un vēl kāds no /vieta/ reģiona operatīvās daļas, kuri nodrošinājuši drošību, nekādā veidā pratināšanā nav piedalījušies. /pers. B/ tikušas izskaidrotas tiesības uz aizstāvību, viņš nav izteicis vēlmi pēc aizstāvja.

[25.2.6] Tiesu medicīnas eksperts /pers. AK/ tiesas izmeklēšanā liecinājis, ka strādā Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra /vieta/ reģionālajā

nodaļā /vieta/ filiālē, darba stāžs 25 gadi. Veicis ekspertīzes /pers. K/ un /pers. H/, uztur abus atzinumus. /pers. K/kopskaitā bijuši 24durti griezti ievainojumi, miesas bojājumi norādīti eksperta slēdzienā, norādīts arī nāves cēlonis. Ievainojumu kanāli gūti no krūšu puses – priekšpuses uz mugurpusi gandrīz horizontāli izvietoti un gandrīz paralēli ķermeņa sagatālajai plaknei, respektīvi, iet no priekšas uz muguru tiešā virzienā. Tādus miesas bojājumus var iegūt gan stāvus, gan guļus stāvoklī. Pēc šādiem miesas bojājumiem nāve varējusi iestāties dažu minūšu laikā vai dažu desmit minūšu laikā. Galvas apvidū, gūžas nobrāzumi, sāna nobrāzumi varējuši būt iegūti gan sitot, gan krītot slīdošas cieta trula priekšmeta iedarbības rezultātā, krītot no sava augstuma. /pers. H/ miesas bojājumi un nāves cēlonis norādīti eksperta slēdzienā. Kad /pers. H/ radušies termiskie apdegumi, viņš bijis dzīvs agonālā periodā. Bijušas maz kvēpu daļiņas bronhos, saindēšanās ar tvana gāzi nav bijusi, bijusi agonāla elpošana. /pers. H/ pēc gūtajiem miesas bojājumiem nāve varējusi iestāties tūlīt vai arī dažu minūšu laikā. Agonālā stāvoklī viņš varējis ierobežotas darbības veikt, arī izdvest ierobežotas skaņas, traheja un balsene bijušas neskartas. Termiskie apdegumi gūti pēcnāves periodā. Kopumā /pers. H/ bijuši trīs durti griezti ievainojumi, divi kaklā un viens griezts vēdera daļā, ir arī galvas trauma. Galvas trauma varējusi būt gūta krītot, jo uz ādas nav bijušas atainojušās kādu priekšmetu īpatnības un nav bijuši asins izplūdumi, viņam bijusi trula slēgta trauma galvaskausā, tā varējusi rasties krītot.

[25.2.7] Liecinieks/pers. AJ/ tiesas izmeklēšanā liecinājis, ka strādā Valsts policijas /vieta/reģiona pārvaldes /vieta/ iecirknī par Kārtības nodaļas /amats/, apsūdzētie personīgi nav zināmi. Bijis notikuma vietā 2018.gada 12.augustā un arī kafejnīcā /vieta/, bijis uzdevums skatīties videonovērošanas kameru ierakstus, lai noskaidrotu, ar ko kopā veikalā bijuši bojāgājušie. Videoierakstu skatījies veikalā, darbības neatceras, vīrieši bijuši ārā pie kafejnīcas kopā ar bojāgājušajiem, uz ko norādīja kā iespējamiem vainīgiem. Viens pircies veikalā, trīs sēdējuši ārā. Nevienai personai redzamus kustību traucējumus vai ierobežojumus nav redzējis. Iepriekšējā naktī pirms notikuma atradies mājās, kad zvanījis kāds /vieta/ iedzīvotājs, pateicis, ka vienā mājā ir iegājušas divas personas alkohola reibumā.

Netālu no /vieta/ posmā līdz /vieta/ kāds no policijas darbiniekiem atradis velosipēdus grāvmalā. Zvanu saista ar notikumu, jo tajā ceļa posmā atrasti divi velosipēdi. Kad skatījušies videoierakstu, jau zinājuši bojāgājušos, tie bijuši /pers. D/ radinieki. Strādājuši vienā notikuma vietā, tad zvanīts, ka /vieta/ ir bijis vēl viens līdzīgs notikums. Sazvanījuši ugunsdzēsējus, kas to apstiprinājuši, braukuši uz otru notikuma vietu. Atpazīst abas personas, kuras sēž norobežojumā.

[25.3] Apsūdzēto, cietušo, liecinieku liecības apstiprinās ar lietā esošajiem un tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem rakstveida pierādījumiem.

[25.3.1] VUGD ZRB /vieta/ daļas /vieta/ postenis 2018.gada 12.augustā sastādījis aktu par ugunsgrēku Nr./numurs/ (1.sējuma 11.lapa) /adrese C/"/Nosaukums C/", kur ieradušies plkst.13.08, ugunsgrēks likvidēts plkst.19.15, norādīts, ka notikuma vietā konstatētas divas vienības ar vardarbības pazīmēm.

[25.3.2] Notikuma vietas /adrese C/ "/Nosaukums C/" (īpašuma tiesības nostiprinātas /pers. L/, 1.sējuma 18.lapa) apskates protokolos, fototabulās fiksēts, ka verandā uz grīdas atrodas sievietes līķis ar vairākām grieztām brūcēm, istabā atrodas vīrieša līķis ar vairākām grieztām brūcēm, daļēji apdedzis un pārogļojies. Uz grīdas skaliņi, piepacelts sadedzis gultas karkass, grīdas segums izdedzis 7x53 cm, uz grīdas asins traipi. Pie loga atrodas naža rokturis ar asins pēdām un ar nolauztu asmeni. Mājai izņemtas loga rūtis. Verandā atrodas atvērta metāla kanna ar degvielai līdzīgu smaržu. Saimniecības ēkai izlauztas durvis, uz linoleja redzamas degvielas pēdas, gultā segai redzamas deguma pēdas, uz zemes salikti skaliņi (1.sējuma 20.-21.,24.-58.lapa).

Velosipēda "/TL marka/" un "/TL marka/" apskates protokolos un fototabulās (1.sējuma 59.-66.lapa) fiksēts, ka velosipēds "/TL marka/" atrasts /vieta/ ceļa /numurs/, kas ved no /vieta/ uz /vieta/, kreisajā pusē 1 metra attālumā no ceļa braucamās daļas grāvī pretim pagriezienam uz mājām "/Nosaukums E/". Velosipēds "/TL marka/" atrasts /vieta/ceļa /numurs/, kas ved no /vieta/uz /vieta/ kreisajā pusē, 100 metru attālumā no mājām "/Nosaukums F/", 1 metra attālumā no ceļa braucamās daļas.

[25.3.3] Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 12.oktobra eksperta atzinumā (miruša tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr./numurs/ slēdzienā (1.sējuma 72.-74.lapa) norādīts, ka /pers. K/ nāves cēlonis ir multipli griezti krūšu kurvja un vēdera ievainojumi ar ribāja, sirds, abu plaušu, aknu bojājumiem, kas radīja masīvu iekšējo asiņošanu (kopā 1600 ml) un sarežģījās ar iekšējo orgānu mazasinību. /pers. K/ tika nodarīti miesas bojājumi: 3 durti griezti ievainojumi vēdera priekšsienas augšējā kvadrantā, caur vēdera priekšsienu ejoši vēderplēves dobumā ar aknu bojājumiem, 16 durti griezti ievainojumi krūšu kurvja priekšsienā, caur ribāju ejoši abos pleirālajos un sirds somiņas dobumos ar abu plaušu un sirds bojājumiem, 5 durti griezti ievainojumi krūšu kurvja mugurēji labajā pusē, caur ribāju ejoši labajā pleiras dobumā ar labās plaušas bojājumiem, kas pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem kā bīstami dzīvībai un ir tieši cēloniski saistīti ar cietušās nāves iestāšanos. /pers. K/ nāve iestājās nozieguma izdarīšanas vietā laikā no dažām minūtēm līdz pāris minūšu desmitiem pēc miesas bojājumu nodarīšanas. Miesas bojājumi izdarīti ar durti griezošu naža veida priekšmetu, kuram bija asmens ar labi izteiktu smaili, asa griezoša mala un taisnstūrveidīga 1,5+-0,5mm plata muguriņa ar labi izteiktām šķautnēm. Asmens platums 13+-2mm. Līķa asinīs konstatētas 2,91‰ etilspirta.

Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra 2018.gada 10.oktobra eksperta atzinumā (miruša tiesu medicīniskā ekspertīze) Nr./numurs/ slēdzienā (1.sējuma 77.-80.lapa) norādīts, ka /pers. H/ konstatēti miesas bojājumi – truli slēgta galvas trauma ar asinsizplūdumu uz galvas ādas muskuļu lēvera iekšējās virsmas kreiso deniņu rajonā un kreisajā deniņu muskulī, asinsizplūdums (60 grami) zem cietā smadzeņu apvalka ap kreisās smadzeņu puslodes izliektajām virsmām, difūzi ap smadzenītēm, perēkļaini asinsizplūdumi zem mīkstajiem smadzeņu apvalkiem ap kreisās smadzeņu puslodes izliektajām virsmām, ap smadzenīšu mandelīšu mugurējām virsmām un labo pakauša daivu, kas pieskaitāma smagiem miesas bojājumiem, kā bīstama dzīvībai. Konstatēts durti-griezts caurejošs ievainojums kreisā vaiga apvidū, griezta ādas un mīksto audu brūce ar zemādas asinsizplūdumu kreisā pieauss rajonā. Miesas bojājumi pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas parasti izraisa īslaicīgu veselības traucējumu no 7 dienām līdz 21 dienai. Durti-griezts ievainojums kakla priekšējā virsmā kreisajā pusē ar kakla mīksto audu, kopējās miegartērijas un jūga vēnas šķērsbojājums, kas pieskaitāms smagiem miesas bojājumiem, kā bīstams dzīvībai un atrodas tiešā cēloniskā sakarībā ar /pers. H/ nāves iestāšanos. Ņemot vērā durti griezto ievainojumu un trulas galvas traumas bojājumu morfoloģiju, secināts, ka tie izdarīti laikā no dažām minūtēm līdz pāris minūšu desmitiem pirms nāves. Konstatēti termiski sejas, kakla, ķermeņa, abu roku, kreisā augšstilba apdegumi, kas aizņem 15-20% no kopējās ķermeņa virsmas, kas pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas. Termiskie apdegumi radušies īsi pirms /pers. H/ nāves, viņam dzīvam esot un, iespējams, arī sekojošā pēcnāves posmā. /pers. H/ līķa asinīs konstatētas 2,79‰ promiles etilspirta

[25.3.4] LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 7.septembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 64.-67.lapa) secināts, ka uz balta T-krekla, vīriešu džinsu biksēm ar siksnu un zaļa T-krekla konstatēts /pers. A/ bioloģiskais materiāls, uz T-krekla muguras konstatēts cietušā /pers. H/ bioloģiskais materiāls, asins pēdas nav konstatētas.

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 23.augusta ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 72.-73.lapa) secināts, ka uz /pers. K/ T-krekla fragmenta, apakšbiksēm, krūštura, biksēm konstatētas naftas produktu pēdas.

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 7.novembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 77.lapa) secināts, ka uz naža konstatēts /pers. H/ bioloģiskais materiāls

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2019.gada 30.janvāra ekspertu atzinumā par trasoloģiskās ekspertīzes veikšanu Nr./numurs//numurs/ (2.sējuma 78.-94.lapa) secināts, ka uz /pers. K/ krekliņa konstatētas 22 apģērba bojājuma pēdas, uz krūštura konstatētas 10 apģērba bojājuma pēdas,

kas radušās, apģērbu sadurot ar dūrējgriezējdarbības priekšmetu, kura darbdaļas abas malas bijušas sašaurinātas, no kurām viena mala, iespējams, bijusi trula, bet otra smaila. Iespējams, šis priekšmets bijis nazis vai ar līdzīgu darbdaļu. Atbildēt, vai šīs pēdas radušās ar ekspertīzei iesniegto nazi, kategoriski nevar. Uz /pers. H/ biksēm konstatētas pēdas izdegušu un sakususu laukumu veidā.

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 10.oktobra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 96.-97.lapa) secināts, ka uz čībām konstatēts vismaz divu personu bioloģiskais materiāls, no kurām viens ir /pers. A/, bet otrs nav ne /pers. K/, ne /pers. H/. Uz orgalīta fragmenta konstatētas /pers. H/ asinis.

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 22.oktobra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 116.-117.lapa) secināts, ka uz plastmasas pudeles konstatēts /pers. K/ un /pers. A/ bioloģiskais materiāls.

LR IeM VP Kriminālistikas pārvaldes 2018.gada 3.decembra ekspertu atzinumā par komisijas bioloģiskās DNS ekspertīzes veikšanu Nr./numurs/ (2.sējuma 125.-126.lapa) secināts, ka nomazgājumos no velosipēda "/TL marka/" rokturiem varētu būt /pers. H/ un /pers. A/ bioloģiskais materiāls, uz velosipēda "/TL marka/" rokturiem varētu būt /pers. H/ bioloģiskais materiāls

[25.3.5] Elektronisko sakaru operatoru dati par laiku no 2018.gada 11.augusta līdz 2018.gada 12.augustam (2.sējuma 202.,203.,207.-215.lapa) apliecina /pers. A/ un /pers. B/ pārvietošanos, lietojot mobilos telefonus. Ziņojumā atšifrēts, ka /pers. B/ 2018.gada 11.augustā laikā no plkst.9.28 līdz 11.10 un no plkst.12.15 līdz 22.59 atradies teritorijā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/" netālu no vietas, kur tika atrasti /pers. K/ un /pers. H/ līķi. 2018.gada 12.augustā laikā no plkst.00.00 līdz 7 atradās vietā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/", bet no plkst.9.32 līdz 10.54 vietā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/". Jau no plkst.14.47 /pers. B/ atradies /vieta/, kur strādā bāzes stacija "/vieta/".

/pers. A/ 2018.gada 11.augustā plkst.12.18; no plkst.22.57 līdz 22.59 atradies teritorijā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/" netālu no vietas, kur tika atrasti /pers. K/ un /pers. H/ līķi. 2018.gada 12.augustā laikā no plkst.7.30 atradās vietā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/", bet no plkst.9.32 līdz 9.33 atradies vietā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/". Jau no plkst.10.39 /pers. A/ atradies /vieta/, kur strādā bāzes stacija "/vieta/", bet pēc tam devies uz /vieta/ un no plkst.14.43 līdz 19.53 atradies vietā, kur strādā bāzes stacija "/vieta/".

[26] Apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ noziedzīgās darbības izdarījuši ar tiešu nodomu, jo viņu darbības liecina par to, ka viņi paredzēja cietušo nāves iestāšanos, vēlējās to un viņu rīcības rezultātā arī iestājās cietušo /pers. K/ un /pers. H/ nāve.

[26.1] Par vainīgo nodomu, nevis neuzmanību attiecībā uz cietušo nāvi liecina apstāklis, ka viņu noslepkavošanai tika izmantots nazis, vainīgo darbības bija virzītas uz cietušo dzīvībai svarīgu funkciju traucēšanu un bojājumu nodarīšanu dzīvībai svarīgiem orgāniem, vainīgo darbības bija pietiekami intensīvas, lai nodarītu smagos, dzīvībai bīstamos miesas bojājumus, kuru rezultātā neilgā laikā pēc to iegūšanas turpat notikuma vietā iestājās cietušo nāve.

[26.2] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka cietušais /pers. H/ ticis noslepkavots ar sevišķu cietsirdību, par ko atbildība paredzēta Krimināllikuma 117.panta 4.punktā, jo, izdarot daudzus dūrienus ar nazi sejā un kaklā un pēc tam viņu vēl dzīvu aplejot ar degvielu un aizdedzinot (par ko liecināja cietušā vaidi, sākoties degšanai), apsūdzētie apzinājās, ka cietušajam /pers. H/ tiek sagādātas sevišķas ciešanas.

[26.3] Zemgales apgabaltiesa atzīst arī, ka cietušās /pers. K/ noslepkavošanu apsūdzētais /pers. A/ nav izdarījis ar sevišķu cietsirdību, jo, lai gan arī šajā gadījumā tika izmantots nazis un izdarīti vairāki dūrieni vēderā, krūšu kurvī un mugurā, cietušās nāve iestājās dažu minūšu laikā, un liels dūrienu skaits vien neliecina par sevišķu cietsirdību.

[26.4] Lai gan apsūdzētais /pers. B/ pats nenodarīja cietušajai /pers. K/ nekādus miesas bojājumus, kuru rezultātā iestājās viņas nāve, viņš ar iepriekš aprakstītajām darbībām uzkūdīja to darīt līdzapsūdzēto /pers. A/, arī šis noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā, par ko liecina vienots nodoms un kopīgas saskaņotas darbības.

Miesas bojājumus, no kuriem iestājās nāve, cietušajam /pers. H/ nodarīja apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ personu grupā, par ko atbildība paredzēta Krimināllikuma 117.panta 10.punktā, jo viņu darbības bija kopīgas un nodoms vienots – nonāvēt cietušo /pers. H/, lai slēptu /pers. K/ slepkavību.

[26.5] Kā jau norādīts iepriekš šajā spriedumā, par nozieguma līdzizdarītājiem atzīstamas personas, kuras tieši piedalījušās dzīvības atņemšanas procesā, pilnīgi vai daļēji izpildot slepkavības objektīvo pusi, un apsūdzēto kopīgās darbības atrodas cēloniskā sakarā ar cietušā nāves iestāšanos. Iepriekšēja vienošanās šajā gadījumā nav obligāta. Lai atzītu, ka divas vai vairākas personas ir vainīgas slepkavības izdarīšanā, nav katrā ziņā jākonstatē, ka katra no šīm personām nodarījusi cietušajam tādus miesas bojājumus, kas tieši izraisījuši cietušā nāvi, bet gan jākonstatē, ka visas šis personas piedalījušās dzīvības atņemšanas procesā, ar to saprotot šo personu vienotu nodomu saskaņotu darbību veidā, kuras vērstas uz dzīvības atņemšanu. Tas apstāklis, ka kāda no grupā ietilpstošajām personām izdarījusi mazāk sitienu vai dūrienu nekā līdzizdarītāji, nemaina tās darbības juridisko kvalifikāciju (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas apkopojuma "Tiesu prakse krimināllietās par slepkavībām, 2009/2010" kopsavilkuma 19.punktu*).

[27] Līdz ar to pie minētajiem pierādījumiem un to vērtējuma Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka konstatējams visu subjektīvo un objektīvo pazīmju kopums un kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzēto noziedzīgās darbības 2018.gada 11.augustā kvalificētu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, jo viņš viens un personu grupā izdarīja divu personu tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tām izdarīja līķu apgānīšanu, un arī /pers. B/ pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, jo viņš uzkūdīja izdarīt citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību), kā arī personu grupā izdarīja citas personas tīšu prettiesisku nonāvēšanu (slepkavību) un pēc tās izdarīja līķu apgānīšanu.

[28] Daļā par /pers. B/ un /pers. A/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par svešas mantas tīšu bojāšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu 2018.gada 11.augustā, kā arī /pers. B/ un /pers. A/ katra notiesāšanu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par zādzību nelielā apmērā 2018.gada 11.augustā Zemgales rajona tiesas spriedums atstājams negrozīts, jo abu apsūdzēto vainīgums tiem inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā šajā daļā ir pierādīts ar spriedumā norādītajiem, analizētajiem un novērtētajiem pierādījumiem. Pirmās instances tiesa spriedumā norādījusi pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi par apsūdzēto vainīgumu, tos analizējusi, motivējot, kādiem pierādījumiem piešķir vai nepiešķir ticamību. Secinājumi spriedumā par apsūdzēto vainīgumu atbilst apelācijas tiesas sēdē pārbaudītajiem lietas materiāliem.

Ņemot vērā, ka Zemgales apgabaltiesa pirmās instances tiesas spriedumu norādītajā daļā atstāj negrozītu, pievienojoties spriedumā izteiktajiem atzinumiem un motīviem, atzīstams par iespējamu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sesto daļu neatkārtot šajā spriedumā izklāstītos pierādījumus un atzinumus.

Norādītajā daļā pirmās instances tiesas spriedums tiek atcelts tikai daļā par katram no apsūdzētajiem noteikto sodu par katru no noziedzīgiem nodarījumiem, taisot šajā daļā jaunu spriedumu.

[29] Nosakot sodu katram no apsūdzētajiem, Zemgales rajona tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46., 47. un 48. pantu ņēmusi vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzēto atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus, Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, vērtējusi vainīgo personību, attieksmi pret izdarītajiem noziegumiem un iestājušās sekas.

[29.1] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka papildus norādītajam ņemami vērā arī katru noziedzīgo nodarījumu kvalificējošie apstākļi.

[29.2] Pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka apsūdzētais /pers. A/ agrāk sodīts 14 reizes, ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 26.marta spriedumu sodīts ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem 20 dienām un piespiedu darbu uz 148 stundām, sods nav izciests, 28 reizes sodīts par administratīviem pārkāpumiem (4.sējuma 3.-7.lapa). Līdz apcietinājumam strādājis gadījuma darbus.

Ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes 2018.gada 8.novembra atzinumā Nr./numurs/ (4.sējuma 96.-100.lapa) secināts, ka /pers. A/ noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā ar psihisku slimību nav slimojis, bet ir bijuši citi traucējumi – viegli izteikta garīga subnormalitāte ar uzvedības traucējumiem un alkohola atkarība, pastāvīga lietošana. Norādīts, ka /pers. A/ visā pilnībā spēja saprast savu darbību un spēja visā pilnībā savu darbību vadīt, kas atbilst juridiskam kritērijam – pieskaitāms. Medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošana /pers. A/ nav nepieciešama, ieteicama ārstēšanās pie narkologa.

Atzinumā norādīts arī, ka /pers. A/ pašreiz ar psihisku slimību neslimo (apelācijas instances 2021.gada 1.decembra tiesas sēdē tiesu psihiatrijas eksperts /pers. AM/ laboja savu pārrakstīšanās kļūdu), pašlaik ir konstatējami citi psihiski traucējumi – viegla garīga subnormalitāte ar uzvedības traucējumiem un alkohola atkarību, pašreiz atturība apstākļos, kas nepieļauj lietošanu. Psihiskās veselības stāvoklis neliedz pareizi uztvert lietai nozīmīgus apstākļus un pareizi par tiem liecināt, ja pats to vēlas. Konstatējamie psihiskie traucējumi neliedz viņam patstāvīgi īstenot savas tiesības un likumiskās intereses kriminālprocesā. Psihiskās veselības stāvokļa dēļ sabiedrībai nav bīstams, jo spēj saprast un/vai vadīt savu darbību.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt apsūdzētā /pers. A/ sniegto liecību saturu saistībā ar viņa psihiskās veselības stāvokli, kā to lūdza apsūdzētā /pers. B/ aizstāvis.

[29.3] Apsūdzētais/pers. B/ agrāk sodīts 2 reizes, sodāmības dzēstas, 7 reizes sodīts par administratīviem pārkāpumiem (4.sējuma 107.-108.lapa), līdz apcietinājumam strādājis kā pašnodarbinātais, apgādībā trīs bērni.

Ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes 2018.gada 8.novembra atzinumā Nr./numurs/ (4.sējuma 213.-216.lapa) secināts, ka /pers. B/ noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas laikā ar psihisku slimību nav slimojis, bet ir bijuši citi traucējumi – alkohola kaitējoša pārmērīga lietošana. /pers. B/ pilnībā spēja saprast savu darbību un spēja to vadīt, kas atbilst juridiskam kritērijam – pieskaitāms.

[29.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais /pers. A/ un apsūdzētais /pers. B/ katrs izdarījis četrus sevišķi smagus noziegumus (pēc Krimināllikuma 117.panta, 118.panta otrās daļas, 185.panta otrās daļas) un vienu mazāk smagu noziegumu (pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas).

[29.4.1] Zemgales rajona tiesa pamatoti saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu atzinusi apstākli, ka viņš pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1., 3., 12.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem pamatoti atzīti, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un tie izdarīti alkohola ietekmē. Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētie noziedzīgie nodarījumi izdarīti personu grupā.

[29.4.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinoši apstākļi pamatoti nav konstatēti, tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 3. un 12.punktu apsūdzētā /pers. B/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem pamatoti atzīti, ka noziedzīgie nodarījumi izdarīti alkohola ietekmē un Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētie noziedzīgie nodarījumi izdarīti personu grupā.

[29.5] Pirmās instances tiesa, lemjot par katram no apsūdzētajiem nosakāmo sodu, ir ņēmusi vērā nozieguma raksturu, katra apsūdzētā lomu tajā, veidu, kādā noziedzīgie nodarījumi izdarīti – intensīvi un mērķtiecīgi rīkojoties, radot neatgriezeniskas sekas, turklāt apzināti izdarot uzbrukumu cilvēku pamattiesībām uz dzīvību, ignorējot elementārās sabiedrībā pieņemtās sociālās normas, kas liecina par apsūdzēto dziļi deformēto izpratni par sociāli pieņemamas rīcības robežām un kas ar ļoti lielu varbūtības pakāpi var novest pie to pārkāpšanas arī nākotnē.

Arī apelācijas instances tiesa, tāpat kā Zemgales rajona tiesa atzīst, ka katram no apsūdzētajiem nosakāms sods ilgstošas brīvības atņemšanas veidā, izolējot viņus no sabiedrības, kuras elementārus kopdzīves principus viņi apzināti ignorējuši, jo, nosakot kriminālatiesiskās represijas veidu un mēru, ir svarīgi ievērot sabiedriskās drošības intereses.

Apelācijas instances tiesa pievienojas Zemgales rajona tiesas atzinumam, ka /pers. A/ un /pers. B/ izdarīto slepkavību uzsvērti cietsirdīgais raksturs liecina ne tikai par apsūdzēto tiešu nodomu izdarīt slepkavību sevišķi pastiprinošos apstākļos, turpmāk apgānot līķus, aizdedzinot ēkas, lai slēptu noziegumu pēdas, bet liecina arī par stabili noturīgu rīcības modeli, vardarbīgi risinot savstarpējo attiecību sarežģījumus, kas atzīstams par kategoriski nepieņemamu no sabiedrības kopīgo interešu viedokļa.

[29.6] Likumīgi un pamatoti galīgais sods apsūdzētajam /pers. A/ noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ar šo spriedumu piespriestajam sodam daļēji pieskaitot ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 26.marta spriedumu piespriesto sodu.

[29.7] Zemgales rajona tiesa ņēmusi vērā, ka viens no taisnīgas tiesas elementiem ir personas tiesības sevi neapsūdzēt, kas cita starpā ietver arī tiesības neatzīt savu vainu. Savukārt vainas neatzīšana nevar pastiprināt personas atbildību un pasliktināt tās stāvokli lietā (skat. *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 6.novembra lēmumu lietā Nr. SKK-643/2018).*

Pirmās instances tiesa ņēmusi vērā arī apstākli, ka lietas iztiesāšanas laikā neviens no apsūdzētajiem nav izrādījis patiesu nožēlu par izdarīto un līdzcietību pret cietušo personu ciešanām, atzīstot, ka kontekstā ar lietā noskaidroto par slepkavības izdarīšanas apstākļiem tas apsūdzētos raksturo kā bīstamus un nepiemērotus dzīvošanai sabiedrībā no tās locekļu elementāras drošības viedokļa.

[29.8] Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka apsūdzētajam /pers. B/ par Krimināllikuma 118.panta 2.punktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu 2018.gada 11.augustā piemērojams panta sankcijā paredzētais mūža ieslodzījums un probācijas uzraudzība, kā to apelācijas instances tiesā lūdza prokurors, jo viņš izdarījis sevišķi smagus noziegumus, kuru rezultātā iestājušās neatgriezeniskas sekas – vairāku cilvēku nāve, un nodarītais kaitējums nav labojams. Turklāt jāņem vērā arī apsūdzētā nihilistiskā attieksme pret izdarīto – /pers. B/ nav atzinis savu vainīgumu tam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un nav nožēlojis izdarīto.

[30] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka, nosakot sodu katram no apsūdzētajiem, nepieciešams izvērtēt Kriminālprocesa likuma 14.pantā noteikto apsūdzētā tiesību uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā ievērošanu.

[30.1] Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt.

[30.2] Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 8.jūnija lēmumā (lietā Nr.SKK-284/2012) norādīts, ka, izvēloties vienu no likumā paredzētajām iespējām, kas ir labvēlīgas apsūdzētajam, konstatējot kriminālprocesa neattaisnotu novilcināšanu, tiesai jāņem vērā:

- kriminālprocesa ilgums un procesa virzītāja rīcības raksturs;

- noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, noziedzīgā nodarījuma realizēšanas pakāpe;
- apsūdzētā personība, loma izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā;
- atbildību mīkstinošie apstākļi;
- atbildību pastiprinošie apstākļi, tas ir, Krimināllikumā paredzētie sodu ietekmējošie apstākļi un apstākļi, kas raksturo kriminālprocesa nepamatotu novilcināšanu.

Turklāt likumā paredzēto iespēju piemērošana saistīta arī ar tiesas noteikto sodu, neņemot vērā kriminālprocesa neattaisnotu novilcināšanu.

Augstākās tiesas Senāts norādījis, ka, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tai jāpiemēro Krimināllikuma 49.[1]pantā vai 58.panta piektajā daļā paredzētie nosacījumi.

Procesuālās ekonomijas princips ir viens no vispārējiem tiesvedības principiem, un tā ietekme ir vērojama visu nozaru procesos – gan civilprocesā, gan administratīvajā procesā, gan kriminālprocesā. Šī principa izpausmi raksturojošais elements ietverts likuma „Par tiesu varu" 28.pantā, nosakot, ka tiesnesis izspriež lietu tik ātri, cik vien iespējams, un ka personai, kas piedalās lietā, jāievēro likuma vai tiesas noteiktie procesuālie termiņi. (skat. *Latvijas universitātes 77.starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājuma „Satversmē nostiprināto vērtību aizsardzība: dažādu tiesību nozaru perspektīva" 26.lpp.*).

Satversmes tiesa vairākos spriedumos ir norādījusi, ka procesuālā ekonomija ir viens no Satversmes 92.panta saturu veidojošiem elementiem. Latvijas Republikas Satversmes komentāros norādīts, ka tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā (ātrā un efektīvā procesā) ir viens no tiesību uz taisnīgu tiesu pamatelementiem un ka tā nodrošināšana vienlaikus ir leģitīms mērķis, lai ierobežotu citu tiesību uz taisnīgu tiesu elementus (*Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2011, 139.lpp.*).

[30.3] No krimināllietas materiāliem redzams, ka lēmums par kriminālprocesa uzsākšanu pieņemts 2018.gada 12.augustā un lieta nosūtīta tiesai 2019.gada 21.martā. Pirmā tiesas sēde nozīmēta uz 2019.gada 22.maiju, notikušas 13 tiesas sēdes un pirmās instances tiesas spriedums pasludināts 2020.gada 19.februārī (pilns spriedums bijis pieejams no 2020.gada 13.marta).

2020.gada 3.aprīlī lieta saņemta Zemgales apgabaltiesā Aizkraukles tiesu namā, pirmā apelācijas instances tiesas sēde notikusi 2020.gada 6.jūlijā, bet nākamā tikai 2021.gada 3.septembrī.

Divas reizes krimināllieta noņemta no izskatīšanas sakarā ar tiesneša prombūtni, kā arī lietas iztiesāšanas apelācijas instances tiesā raitumu ietekmējusi valstī izsludinātā ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanu.

[30.4] Ņemot vērā, ka krimināllietas iztiesāšana apelācijas instancē ilgusi vairāk kā pusotru gadu, turklāt lielāko daļu no šī laika faktiski bijusi bez virzības, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka šajā gadījumā ir pārkāptas apsūdzēto tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, kas saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu ir pamats šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un katram no apsūdzētajiem par katru noziedzīgo nodarījumu noteikto sodu mīkstināt.

Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums tiek atcelts arī daļā par soda noteikšanu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu noteikto sodu, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu noteikto galīgo sodu; daļā par soda noteikšanu /pers. B/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā, galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, un atceltajā daļā tiek taisīts jauns spriedums.

[31] Apsūdzētajiem/pers. A/ un /pers. B/ piemēroto drošības līdzekļu grozīšanai šajā procesa stadijā nav likumīga pamata.

Likumīgi un pamatoti nolūkā nodrošināt procesuālo izdevumu un nodarītā kaitējuma kompensācijas piedziņu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 361.panta pirmo daļu un 514.panta pirmās daļas 11[1].punktu atzīts par saglabājamu apsūdzētā /pers. B/ mantai uzliktais arests.

[32] Lemjot par pieteiktajām kaitējuma kompensācijām, Zemgales rajona tiesa likumīgi un pamatoti atzinusi, ka kompensācija un tās apmērs nosakāmi nevis pēc konkrētā noziedzīgā nodarījuma objekta, bet gan individuāli, atbilstoši individuālajām sekām attiecībā uz katru personu, kura atzīta par cietušo, un kaitējuma kompensācija nav uzskatāma par sodu Krimināllikuma 35.panta izpratnē – tā ir mantisko jautājumu risināšana Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

[32.1] Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi par pamatotām, pierādītām un piedzenamām no apsūdzētajiem /pers. A/ un /pers. B/ solidāri par labu cietušajiem cietušās /pers. C/ mantiskā kaitējuma kompensāciju 50 *euro* par degvielas izdevumiem sakarā ar dēla /pers. J/ meklēšanu, cietušā /pers. D/ mantiskā kaitējuma kompensāciju 39 419,08 *euro* – tai skaitā 2033,16 *euro* bēru izdevumi, 150 *euro* par psihologa konsultācijām, 4501,30 *euro* bojātā nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība un 31 034,62 *euro* bojātās ēkas atjaunošanas vērtība saskaņā ar lietā iesniegto lokālo tāmi Nr./numurs/, kā arī 1700 *euro* izdevumi, kas saistīti ar zvērinātas advokātes cietušajam sniegto juridisko palīdzību.

Pamatoti no apsūdzētā /pers. A/ par labu cietušajai /pers. G/ piedzīta mantiskā kaitējuma kompensācija 83,23 *euro* par bēru izdevumiem, to pilnībā atzinis arī apsūdzētais /pers. A/.

Pamatoti nav noteikta, atstājot iespēju to noregulēt civiltiesiskā kārtā, cietušā /pers. D/ pieteiktā mantiskā kaitējuma kompensācija 24 408,70 *euro*, kas sastāv no 18 910 *euro* par sabojātiem sadzīves priekšmetiem un 5498,70 *euro* starpības starp pieteikto sabojātā nekustamā īpašuma vērtību 10 000 *euro* un kadastrālo vērtību 4501,30 *euro*.

[32.2] Lemjot par cietušo pieteiktajām morālā kaitējuma kompensācijām, pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka tiesai ir tiesības lemt par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru pēc sava ieskata, jo jautājuma komplicētības un individualitātes dēļ likumā nav iespējams uzskaitīt visus gadījumus, kad kompensācija ir piešķirama, un noteikt tās apmēru katrā konkrētā gadījumā. Vienlaikus likumā ir norādīti vairāki kritēriji kompensācijas apmēra noteikšanai un kaitējuma kompensācija uzskatāma par atbilstīgu nodarījumam tikai tad, ja šie kritēriji ir izvērtēti. Morālā kaitējuma kompensācijai ir ne tikai jāsniedz mierinājums personai, kuras tiesības tikušas aizskartas, bet arī jāattur vainojamā persona no līdzīgu aizskārumu izdarīšanas nākotnē. Morālo kaitējumu nav iespējams tieši novērtēt un pārciestā sekas nav iespējams aizstāt ar naudu, taču, sniedzot cietušai personai atbilstīgu atlīdzinājumu, ir iespējams sniegt tai zināmu gandarījumu un tādējādi mazināt radītās garīgās ciešanas.

Zemgales apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas prezumētajam, ka valsts kompensācija cietušajiem ir minimāls apmērs un tikai daļa no tās kompensācijas, kas cietušajiem pienākas par aizskārumu. Saņemta valsts kompensācija neliedz un neierobežo cietušā tiesības savas fiziskās un garīgās ciešanas un ar tām saistīto morālo aizskārumu novērtēt lielākā apmērā naudas izteiksmē kriminālprocesā.

Šajā lietā par cietušo aizskārumu izmaksāto valsts kompensāciju Zemgales rajona tiesa pamatoti vērtējusi kā minimālu, ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu smagās, neatgriezeniskās sekas un attiecīgi cietušo garīgās ciešanas kā smagas ciešanas morālā aizskāruma dziļuma nozīmē, jo morāls aizskārums, kas vērsts pret personas dzīvību, atzīstams par vissmagāko nodarījumu. Apsūdzēto mantiskais stāvoklis nav noteicošais vai izšķirošais, vērtējot cietušo pieteikto kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā, bet var būt papildus kritērijs samērīgas un taisnīgas atlīdzības apmēra noteikšanai.

Izvērtējot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, atlīdzinājuma noteikšanā būtiskos apstākļus, jau izmaksāto valsts kompensāciju, balstoties uz

racionāliem juridiskiem apsvērumiem, pirmās instances tiesa ņēmusi vērā, ka bojāgājusī /pers. K/ bija cietušās /pers. G/ māte, bojāgājušais /pers. H/ bija cietušo /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ tēvs, bet bojāgājušais /pers. J/ bija cietušās /pers. C/ dēls un cietušā /pers. I/ brālis, un likumīgi un pamatoti morālā kaitējuma kompensāciju /pers. G/ noteikusi pieprasītā apmērā 5000 *euro*, piedzenot to no apsūdzētā /pers. A/, bet pārējiem cietušajiem morālā kaitējuma kompensācija noteikta 20 000 *euro* katram, piedzenot to no apsūdzētajiem /pers. A/ un /pers. B/ solidāri.

[32.3] Pārējā daļā cietušo pieteikums par morālā kaitējuma kompensāciju nav noteikts, atzīstot, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. panta trešo daļu, ja cietušais uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, viņam ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, ņemot vērā kriminālprocesā saņemto kompensāciju.

[33] Apelācijas instances tiesā pēc tiesas norīkojuma apsūdzētā /pers. A/ aizstāvību realizēja zvērināta advokāte Petra Janule, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" par apsūdzētajam sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā no valsts līdzekļiem izmaksājami 660 *euro*. Šo izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.pantu uzliekams apsūdzētajam /pers. A/.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto, vadoties no Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punkta, Zemgales apgabaltiesa nosprieda

Zemgales rajona tiesas 2020.gada 19.februāra spriedumu atcelt daļā par:

/pers. A/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;
/pers. A/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;
/pers. A/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;
soda noteikšanu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas;
soda noteikšanu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;
soda noteikšanu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu;
galīgā soda noteikšanu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu;

/pers. B/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;
/pers. B/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;
/pers. B/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā;
soda noteikšanu /pers. B/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas;
soda noteikšanu /pers. B/ pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā;
galīgā soda noteikšanu /pers. B/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

/pers. A/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 117.panta 4., 5. un 10.punkta, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 14 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 19 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

/pers. A/ sodīt pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

/pers. A/ sodīt pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ noteikt, noteiktos sodus daļēji saskaitot, brīvības atņemšanu uz 24 gadiem 5 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 4 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgo sodu pēc spriedumu kopības /pers. A/ noteikt, noteiktajam sodam daļēji pieskaitot ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 26.marta spriedumu piespriesto sodu, brīvības atņemšanu uz 24 gadiem 11 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 4 gadiem.

/pers. B/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 117.panta 4. un 10.punkta, un pēc 20.panta ceturtās daļas un 117.panta 5.punkta, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 14 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

/pers. B/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 118.panta 2.punkta, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar mūža ieslodzījumu un ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

/pers. B/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 20.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 26.jūnijā ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

/pers. B/ sodīt pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

/pers. B/ sodīt pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49^1.panta pirmās daļas 1.punktu, par noziedzīgu nodarījumu 2018.gada 11.augustā ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem 11 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. B/ noteikt, noteiktos sodus daļēji saskaitot, mūža ieslodzījumu un probācijas uzraudzību uz 3 gadiem.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij 660 *euro* par aizstāves darbu apelācijas instances tiesā, nosakot termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.
Pilns spriedums pieejams no 2022.gada 31.janvāra.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja D.Skrauple

Tiesneši I.Akmeņlauka

R.Rinčs